

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Miljøstyrelsen, Landskab & Skov, mst@mst.dk
Sendt via Rebild Kommune, raadhus@rebild.dk

Naturstyrelsen Himmerland
J.nr. 21/00834
Ref. ANNSM, EDA, CEAHA
Den 10. december 2026

Miljøscreening af skovrejsningsprojekt Hanehøj Skov

beliggende på ejendommen matrikel 8b, Fræer By, Fræer (630351) i Rebild Kommune

NST j.nr. 21/00834

Indhold

1	Anmeldelse af miljøscreening	1
2	Baggrund og formål.....	1
3	Projektbeskrivelse	2
3.1	Konkrete aktiviteter	3
3.1.1	Etablering af skoven	4
3.1.2	Drift af skoven	5
3.1.3	Trafik til og fra projektarealet.....	5
4	Natur	6
4.1	Natura 2000.....	6
4.1.1	Eksisterende forhold.....	6
4.1.2	Vurdering af påvirkninger på udpegningsgrundlagets naturtyper.....	11
4.1.3	Vurdering af påvirkninger på udpegningsgrundlagets arter.....	11
4.2	Natura 2000: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen	12
4.3	Beskyttede arter	12
4.3.1	Eksisterende forhold	12
4.3.2	Vurdering af påvirkninger	21
4.4	Beskyttede arter: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen.....	29
4.5	§ 3-beskyttet natur	30
4.5.1	Eksisterende forhold	30
4.5.2	Vurdering af påvirkninger	30
4.6	§ 3-beskyttet natur: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen ...	31
5	Vand	31
5.1	Målsatte vandløb og søer.....	31
5.1.1	Vurdering af påvirkninger	32
5.2	Kystvande	33
5.2.1	Vurdering af påvirkning	33
5.3	Grundvandsforekomster og drikkevandsinteresser.....	34
5.3.1	Vurdering af påvirkning på grundvandsforekomster	34
5.3.2	Vurdering af påvirkning på drikkevandsinteresser.....	34
5.4	Havstrategi	34
5.5	Jordforurening.....	35
5.5.1	Vurdering af påvirkning	35
5.6	Vand: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen	35
6	Planlægning.....	36
6.1	Kommuneplan, landskab og kulturmiljø.....	36
6.1.1	Eksisterende forhold.....	36
6.1.2	Vurdering af påvirkninger	37
6.2	Planlægning: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen	37
7	Andre beskyttelsesinteresser	37
7.1	Eksisterende forhold og vurdering af påvirkninger	37
7.1.1	Fredninger	37
7.1.2	Sten- og jorddiger, museumslovens § 29a	37
7.1.3	Fortidsminder, museumslovens § 29e	38

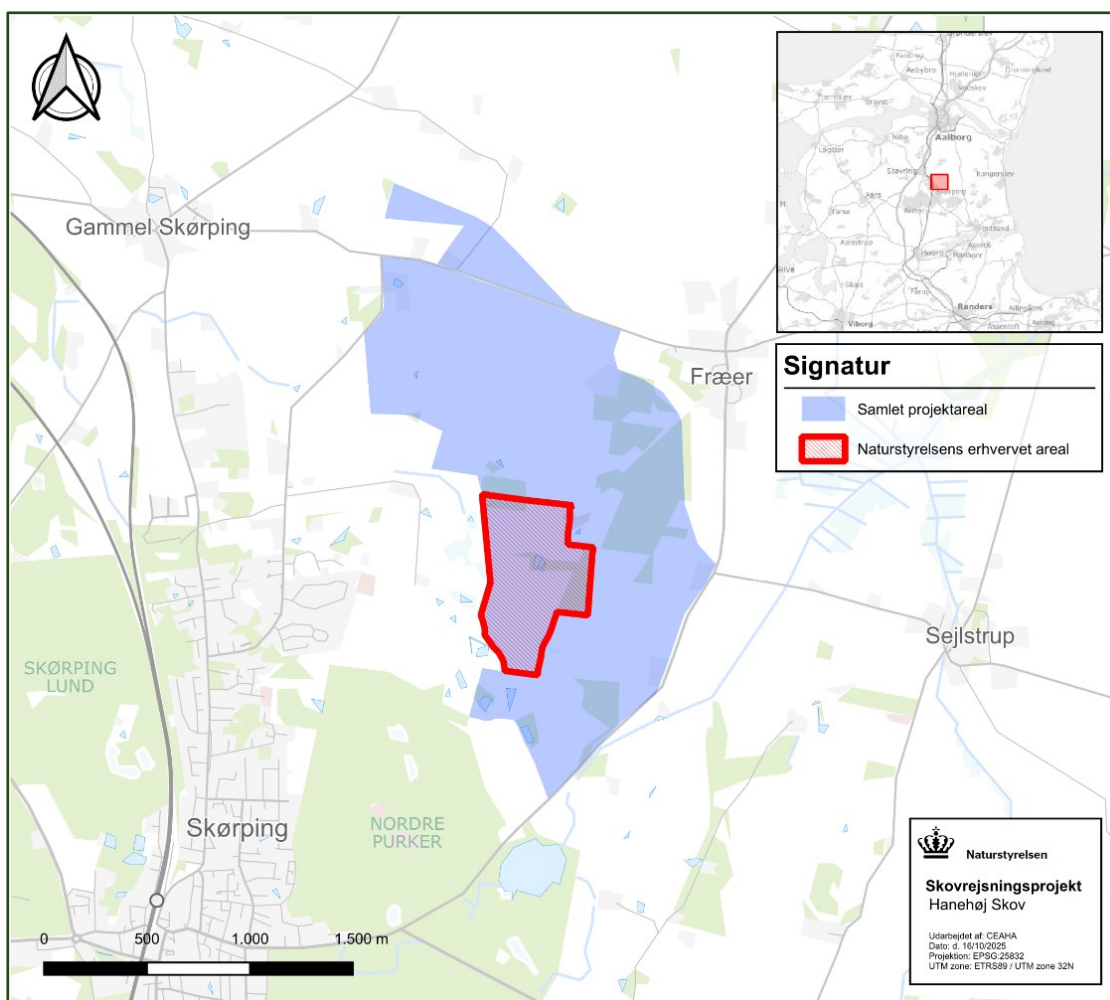
7.1.4	Øvrige kulturhistoriske interesser	38
7.1.5	Strandbeskyttelseslinje.....	38
7.1.6	Sø- og åbeskyttelseslinjerne	38
7.1.7	Skovbyggelinjen	38
7.2	Andre beskyttelsesinteresser: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen	39
8	Andre miljøforhold.....	40
8.1	Støv, støj og vibrationer, lys, luft og lugt	40
8.1.1	Vurdering af påvirkninger	40
8.2	Ressourcer, affald og spildevand	40
8.2.1	Vurdering af påvirkninger	40
9	Kumulative påvirkninger	40
10	Øvrige tilladelser og kontakt til relevante myndigheder ..	41
11	Samlet vurdering.....	41
12	Bilag	42

1 Anmeldelse af miljøscreening

Naturstyrelsen har vurderet, at skovrejsningsprojektet Hanehøj Skov er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt 1d, og skal anmeldes til miljøscreening. Projektets gennemførelse forudsætter også sagsbehandling af andre myndigheder end Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Der er redegjort herfor i det følgende. Dette notat beskriver projektet og dets potentielle miljøpåvirkninger. Der vedlægges desuden relevante kortbilag og ansøgningskemaet, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, bilag 1.

2 Baggrund og formål

Projektets formål er at beskytte drikkevandet til Skørping Vandværks nye kildeplads samt at etablere et bynært natur- og friluftsområde, der understøtter udpegningen af området til særligt landskab og økologisk forbindelseslinje. Områdets beliggenhed og afgrænsning fremgår af nedenstående kort (Kort 1).

Kort 1: Den røde polygon viser det konkrete projektareal, der ansøges for, mens den blå polygon viser det samlede aftaleareal, som Naturstyrelsen over tid ønsker at erhverve og udføre skovrejsning på, i takt med at dette bliver muligt i kraft af frivillige aftaler.

I projektbeskrivelsen nedenfor er der redegjort for det aktuelle skovrejsningsprojekt, som ansøges for.

3 Projektbeskrivelse

Projektområdet omfatter ca. 33 ha og indgår som en del af en større samarbejdsaftale mellem Skørping Vandværk A.m.b.A, Naturstyrelsen Himmerland og Rebild Kommune, der samlet dækker ca. 250 ha. I første fase har Naturstyrelsen erhvervet 33 ha inden for området. Såfremt Naturstyrelsen lykkes med yderligere opkøb, vil de anses som nye projekter inden for aftalearealet.

Projektet skal bidrage til beskyttelse af grundvandet og dermed drikkevandsinteresserne. Naturværdierne og de rekreative værdier i området skal sikres og forbedres, og skoven skal producere træ og binde kulstof til gavn for klimaet. De landskabelige og kulturhistoriske interesser i området sikres samtidigt bedst muligt. Området er karakteriseret ved et kuperet terræn med mange bakker, slugter og lavninger, hvor skovbeplantning kombineret med udlæg af lysåbne naturområder vil fremhæve landskabets naturlige konturer.

1. Træartsvalg og skovopbygning

Træartsvalget og skovopbygningen er tilpasset de lokale forhold ud fra grundvandsbeskyttelseshensyn. Ved projektets ydergrænser vil der blive plantet brede skovbryn med brug af mange forskellige oprindelige danske træer og buske, bl.a. tjørn, slåen, kvalkved, hyld, åbild, hassel og dunet gedebled. Skoven vil blive domineret af lystrearter og have omtrent en 80/20 % fordeling mellem løv og nål. Derudover vil skoven blive anlagt efter rammerne og retningslinjerne for statslig skovrejsning og drevet efter principperne for naturnær skovdrift. Det omfatter etablering af blandingsbevoksninger med træarter, der er veltilpassede under danske forhold og som kan forynge sig selv i næste generation.

2. Friluftsfaciliteter og naturgenopretning

Beboerne i Skørping vil få nem adgang til den nye bynære skov, idet der går en markvej forbi skovgrænsen. Der vil blive friholdt arealer fra plantning til skovgæsternes brug (lejr- og bålpladser) og til udsigtskiler. Der vil blive etableret lysåbne arealer i den nye skov for at skabe og opretholde de landskabelige, rekreative og biologiske værdier. Lysningerne bliver etableret omkring eksisterende lysåben natur, vådområder og udsigtpunkter evt. som udsigtskiler og vil bestå af vedvarende græsarealer, der enten græsses ekstensivt eller høstes 1-2 gange om året. Omtrent 40 % af arealet bliver åbne naturarealer, mens resten bliver skov.

3. Brugerråd

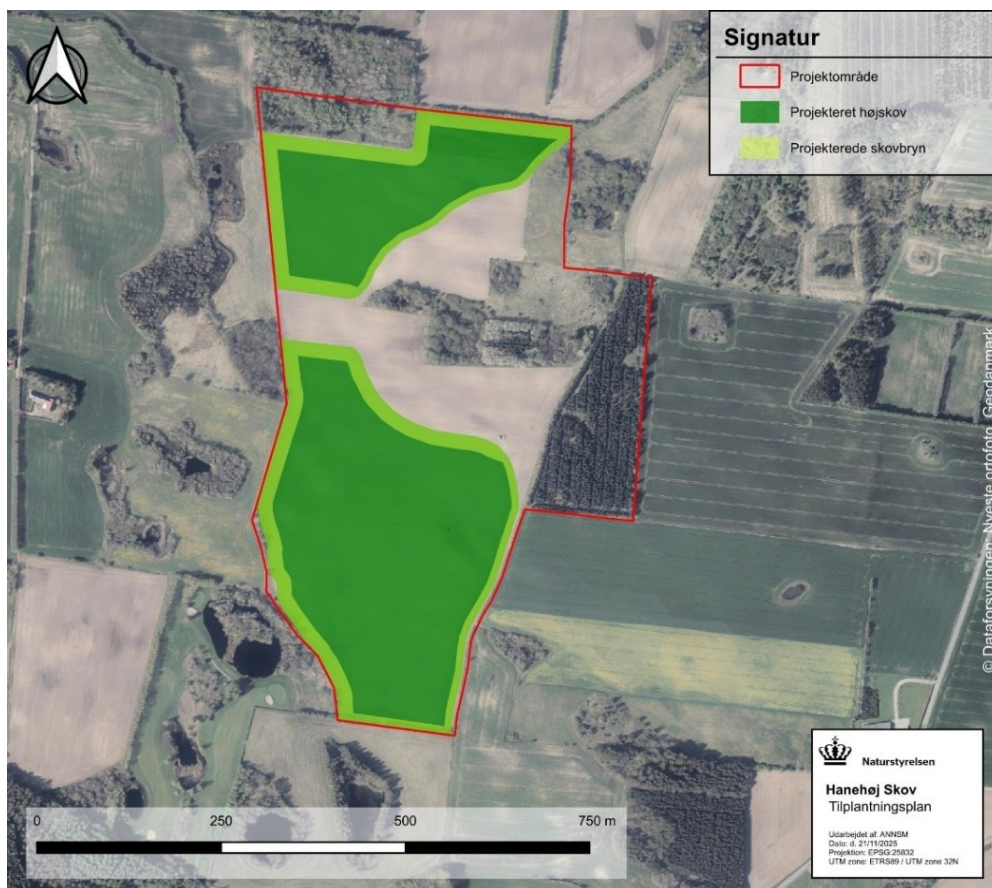
For at sikre råd og indflydelse fra Skørping Vandværk og skovens brugere er projektet blevet drøftet i Naturstyrelsen Himmerlands brugerråd, samt i udvidet form via offentligt møde hvor lokale interessenter blev inviteret på markvandring. Brugerrådet har repræsentanter fra DN, Friluftsrådet, DIF, DOF, Danmarks Jægerforbund, Dansk orienteringsforbund, Landbrugsorganisationer, Arden Fællesråd, Lokale formidlingsinteresser og Naturstyrelsen.

3.1 Konkrete aktiviteter

Hanehøj skov rejses, som beskrevet, med sigte på at udvikle sig til en naturnært drevet skov, der beskytter grundvandet, danner gode rammer for de lokale borgeres friluftsliv, samt bevarer og øger den biologiske mangfoldighed. Projektet udføres i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer for statslig skovrejsning og driften vil foregå efter Naturstyrelsens retningslinjer for naturnær skovdrift. Projektarealet er på 33 ha og de konkrete aktiviteter er at:

- Ca. 60 % af arealet tilplantes som blandingskulturer med 3-5 blivende træarter og en omtrentlig 80/20 % fordeling mellem løv- og nåletræ.
- Der etableres brede, artsrige skovbryn langs skovens ydre kanter i varierende bredde.
- Ca. 40 % af arealet bevares som lysninger, eksisterende skov, søer og andre eksisterende naturelementer.

Projektets aktiviteter er planlagt til efteråret 2026 med en varighed på samlet 20 arbejdsdage. På kortet nedenfor (Kort 2) ses en oversigt over projektets udformning.

Kort 2: Den røde polygon viser det konkrete projektområde. De mørkegrønne polygoner viser den fremtidige højskov, mens de lysegrønne polygoner viser de fremtidige skovbryn. Bemærk at skovbrynene her er indtegnet efter minimumskravene til bredde, jf. skovloven, men i realiteten vil blive bredere mange steder og variere i deres udformning.

Projektets enkelte aktiviteter beskrives i de følgende afsnit.

3.1.1 Etablering af skoven

Ud af de 33 ha, der skal udvikles til skovlandskab, tilplantes ca. 18,2 ha som blandingskulturer med en omtrentlig 80/20 % fordeling mellem løv- og nåletræer, med eg som den dominerende træart. Arts sammensætningen vil derudover tage afsæt i kataloget over naturnære skovudviklingstyper og iblandes nøddetræer og -buske til glæde for dyrelivet og de lokale borgere. De fremtidige 18,2 ha blandingskulturer er opdelt i 2 delarealer á henholdsvis ca. 5,9 ha og 12,3 ha (se Kort 2). Den indre del af skovparcellerne, højskoven, maskinplantes med ca. 5.000-5.500 planter pr. ha. Skovbrynene vil få et lavere plantetal, som beskrevet nedenfor.

Katalog over skovudviklingstyper i Danmark kan tilgås her:

<https://naturstyrelsen.dk/publikationer/2008/katalog-over-skovudviklingstyper-i-danmark>

Der etableres brede, artsrige skovbryn med hjemmehørende arter langs skovens ydre kanter. Arterne vil blandt andet være tjørn, slåen, kvalkved, hyld, abild, hassel og dunet gedebled. Skovbrynene vil understøtte skovlandskabets variation, overgange og randzoneeffekter. Skovbrynene kommer til at være minimum 20 m brede mod vest og nord og minimum 10 m brede mod øst og syd, men vil variere i bredde og udformning af hensyn til diversitet og læ. Skovbrynene maskinplantes med ca. 4.000 planter pr. ha.

14,8 ha friholdes for tilplantning med henblik på at bevare og understøtte oplevelsen af landskabets kuperede terræn og skabe gode udsigtsmuligheder, samt at skabe et varieret skovlandskab med potentiale for udvikling af lysåben natur til gavn for den biologiske mangfoldighed. Der vil således ikke være konkrete aktiviteter på de friholdte arealer i projektets anlægsfase, ligesom der ikke vil være konkrete aktiviteter inden for projektarealets eksisterende natur og allerede skovdækkede arealer.

Der foretages ingen hydrologiske tiltag eller ændringer i medfør af projektet, og der fældes ingen træer i forbindelse med projektets anlægsfase.

Plantning

Plantningen forventes udført i løbet af 20 arbejdsdage i efteråret 2026. Arbejdet udføres kun i almindelig arbejdstid på hverdage og lørdage (mandag-fredag kl. 07-18 og lørdag kl. 07-14). Selve plantningen udføres med en 3-rækket plantemaskine monteret på traktor, der overholder NSTs krav til miljøgodkendelse af maskiner.

Jordbearbejdning

Der forventes en minimal grad af jordbearbejdning i forbindelse med projektet, idet plantningen vil foregå umiddelbart efter høst og isåning af en dækafgrøde.

Hvis stubmarken er velegnet til direkte isåning af dækafgrøde vil pløjning således være unødvendigt.

Hvis arealet er blevet græsanløbet vil der blive pløjet i 12-15 cm dybde inden isåning af dækafgrøden.

Vildthejn/kulturhegn

Der opsættes et 140 cm højt vildthejn (flethejn) til beskyttelse af de tilplantede arealer mod råvildt.

Der hegnes kun rundt om de to tilplantede arealer (se Kort 2), hvorved bevægelsesmulighederne for vildtet sikres på de lysåbne arealer og inden for projektarealets eksisterende skov og natur.

Hegnspæle nedrammes med hydraulisk pælehammer monteret på traktor. Trådhegn trækkes fra rulleholder monteret på traktor og hæftes på pæle med sømpistol. Arbejdet forventes udført på 3 dage i dagtimerne. Nedramning af hegnspæle vil kortvarigt støj mens arbejdet pågår, men støj og emissioner overstiger ikke niveauet for den almindelige landbrugsdrift. Der forventes ikke driftsarbejde tilknyttet vildthejnene. Vildthejn nedtages med traktor, når bevoksningerne har etableret sig og træernes topskud er vokset over rådyrs bidhøjde efter 4-5 vækstsæsoner.

Renhold af kulturen

Der forventes intet behov for renhold af kulturen såfremt den isåede dækafgrøde etablerer sig succesfuldt og arealet af den årsag ikke bliver anløbet med græs. Skulle der mod forventning være for meget græs i kulturen vil det blive nødvendigt med mekanisk renhold det første år efter plantning. Eventuelt renhold udføres ved hjælp af harvning. Arbejdet vil blive udført inden for almindelig arbejdstid i dagtimerne.

3.1.2 Drift af skoven

Skoven vil blive drevet efter Naturstyrelsens retningslinjer for naturnær skovdrift. Der anvendes således ikke pesticider eller gødning og skoven etableres, så den kan udvikle sig til et kontinuert skovøkosystem, hvor skoven forynger sig selv. Et af målene er at skoven bliver mere genetisk divers og robust, bl.a. fordi den over generationer tilpasser sig de lokale vækstforhold.

Der udføres almindeligvis 1-2 udrensninger i unge egebevoksninger i løbet af de første 10-20 år. Formålet er at tynde ud i bevoksningen dvs. nedbringe antallet af træer, samtidigt med at uønskede træer fjernes. Udrensninger kan udføres manuelt med motorsav, eller med maskiner, primært bestemt af om der kan laves salgbare sortimenter, som f.eks. biomasse, eller specialemmner.

I et naturnært skovdyrkningssystem fældes træerne løbende når de opnår en ønsket måldiameter. De fældede træer vil som udgangspunkt blive solgt som gavntræ. Denne form for skovdyrkning giver løbende lys og plads til selvforyngelsen, så skoven udvikler sig differentieret og i flere etager. Der foretages ikke renafdrifter i naturnær skovdrift, hvorfor der kontinuerligt vil være et mere eller mindre tæt-sluttende kronedække på arealet, og skovklimaet derved bibeholdes.

Støj og emissioner fra skovnings- og udkørselsmaskiner overstiger ikke niveauet for den almindelige landbrugsdrift, der hidtil har været på arealerne. Da bevoksningen ligger på veldrænet jord kan indgrebene gennemføres uden risiko for dybe kørespor eller varige terrænskader.

Afhængigt af den samfundsmæssige efterspørgsel efter biomasse til grøn energi bliver dele af det skovede materiale kørt ud til skovvej og fliset op i lastbilcontainere, som fragter biomassen til fjernvarmeanlæg

Projektområdets lysåbne arealer vil blive forpagtet ud til afgræsning eller høslæt.

3.1.3 Trafik til og fra projektarealet

De beskrevne aktiviteter vil medføre arbejdskørsel på projektområdets tilstødende veje. Nærmeste offentlige vej er Gerdingvej.

I anlægsfasen vil trafikken primært bestå af transport af plantemaskinen, færdsel i Naturstyrelsens egne servicebiler og en lastbil til levering af plantemateriale.

I driftsfasen vil arbejdsrelateret færdsel på offentlige veje være begrænset og primært bestå af tjenestebiler og servicevogne i forbindelse med tilsyn, formidling og naturpleje. Derudover vil veje og skovspor med års mellemrum blive benyttet af skovningsmaskiner og transportkøretøjer i forbindelse med hugst og bortkørsel af biomasse, brænde og tømmer.

4 Natur

4.1 Natura 2000

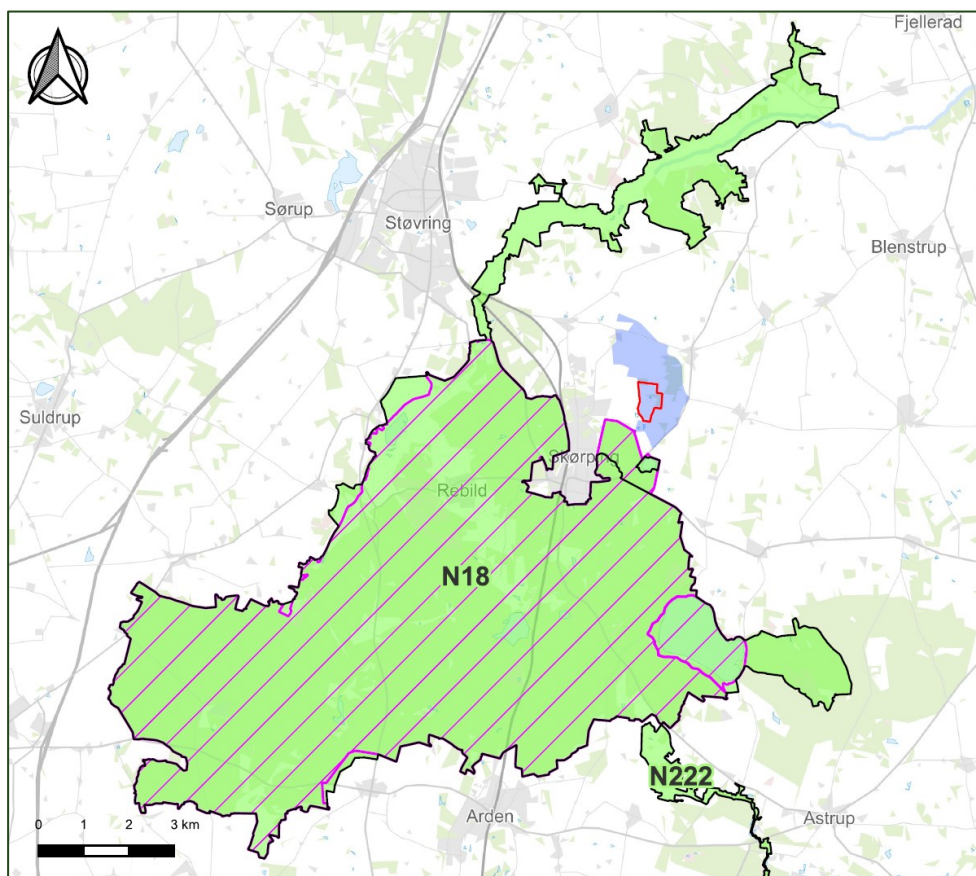
4.1.1 Eksisterende forhold

Projektområdet overlapper ikke med et Natura 2000-område. Det nærmeste Natura 2000-område er N18: Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, som ligger ca. 290 m mod sydvest.

Der er ikke direkte hydrologisk forbindelse til det omtalte eller andre Natura 2000-områder i form af hverken vandløb, grøfter eller dræn. Overskydende overfladevand fra projektområdet vil dog naturligt strømme ned til Lindenberg Å i Natura 2000-område N18 via hhv. Skelgrøften/Estrup Dam og Otterupmose Grøft.

Natura 2000-område N18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø er ifølge den seneste basisanalyse 2022-2027 udpeget for at beskytte en række terrestriske naturtyper, sø-naturtyper, samt de tilknyttede arter. Området består af både habitatområde H20 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, samt fuglebeskyttelsesområde F3 Madum Sø og fuglebeskyttelsesområde F4 Rold Skov.

På Kort 3 og Tabel 4.1 ses hhv. afgrænsningen af Natura 2000-området og det gældende udpegningsgrundlag.

Kort 3 Natura 2000-område N18 (grøn), samt H20 (sort omrids) og F3 og F4 (lilla skraver). Den røde polygon udgør det ansøgte projektområde.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 20		
Naturtyper:	Lobeliesø (3110)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Højmose* (7110)
	Nedbrudt højmose (7120)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)
	Stilke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Blank seglmos (6216)	Grøn buxbaumia (1386)
	Fruesko (1902)	Bred vandkalv (1081)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Bækklampret (1096)	Havlampret (1095)
	Stor vandsalamander (1166)	Odde (1355)
	Damflagermus (1318)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 3		
Fugle:	Isfugl (Y)	Sortspætte (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 4		
Fugle:	Rørhøg (Y)	Hvæpsevåge (Y)
	Stor hornugle (Y)	Isfugl (Y)
	Sortspætte (Y)	Hedelærke (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Blank seglmos (6216) er ikke tilstede i habitatområde nr. 20. Den nævnte art gennemgås derfor ikke yderligere.

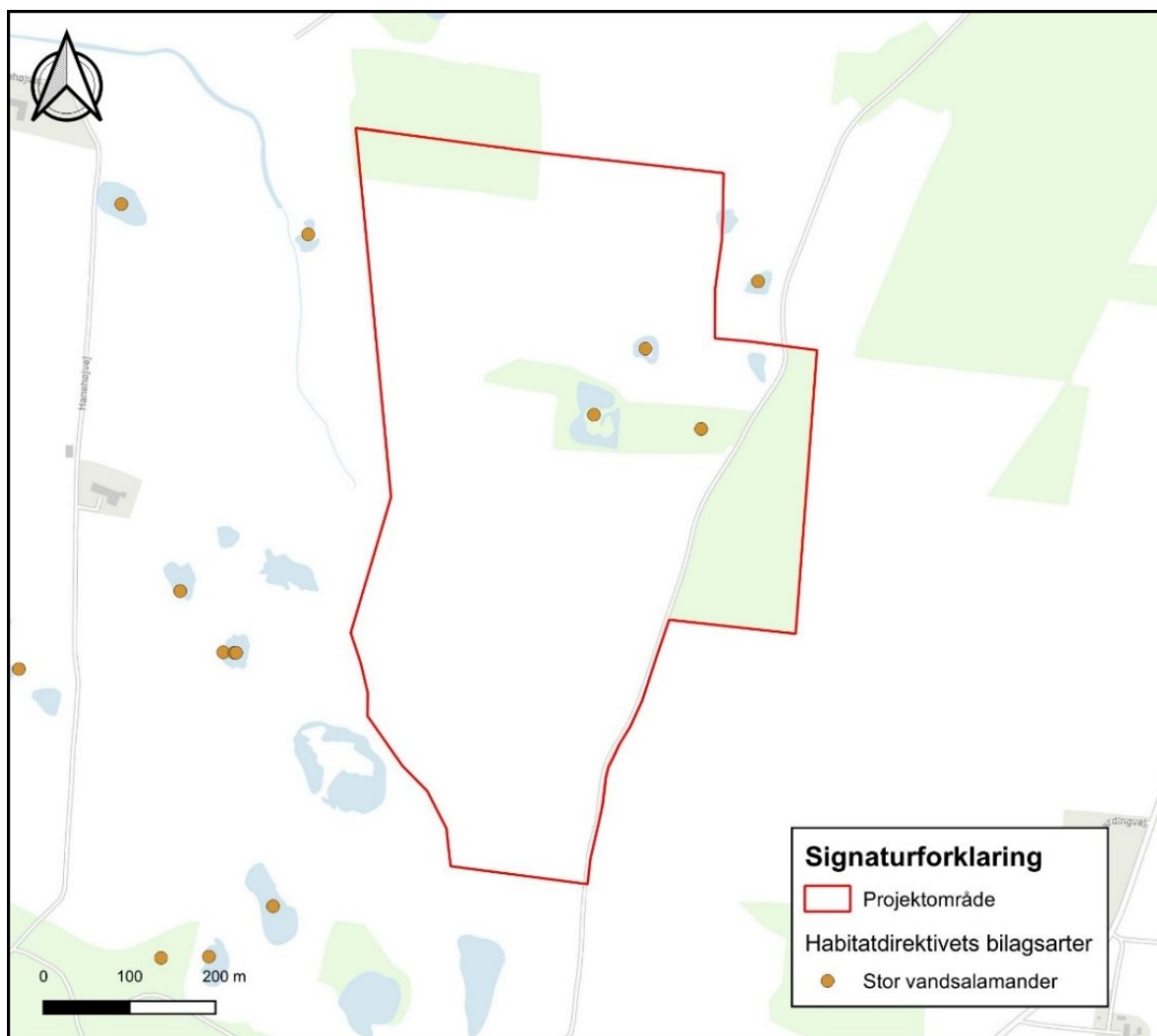
Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Stor hornugle (Y) er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde nr. 4. Den nævnte fugl gennemgås derfor ikke yderligere.

Tabel 4.1 Udpegningsgrundlagene for H20, F3 og F4 fra den seneste reviderede basisanalyse for Natura 2000-område N18, gældende for 2022-2027.

Forekomster fra udpegningsgrundlaget inden for projektområdet

Inden for projektområdet er der registreret stor vandsalamander, som forekommer på udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 20 (Tabel 4.1).

Der er i en kommunal besigtigelse i 2012 registreret stor vandsalamander ved tre ud af de fem søer, der ligger inden for projektområdet, samt flere søer i nærheden af projektområdet (Se kort 4). Arten er registreret i alle livsfaser, altså både som æg, larve og adult, og benyttede dermed søerne som ynglested. Arten benytter sandsynligvis stadig vandhullerne, selvom den ikke er blevet registreret siden 2012.

Kort 4: Kort over projektområdet med registreringer af stor vandsalamander.

Kilder: Dataforsyningen: Skærmbillede – dæmpet. Danmarks Miljøportal: Habitatdirektivets bilagsarter

Ifølge basisanalysen for Natura 2000-område N18 er der gode forudsætninger for en stabil bestand af stor vandsalamander inden for Natura 2000-området og der vurderes derfor ikke at være trusler for artens forekomst i området.

Stor vandsalamander er nataktiv. Stor vandsalamander bevæger sig sjældent længere væk fra sine yngleområder end 100 m og vandrer helst på fugtige nætter via korridorer med skovbevoksning. De voksne salamandre foretrækker at raste nær ynglevandhullet, i biotoper med gode skjulesteder i form af fx dødt ved eller sten. De registrerede levesteder for stor vandsalamander inden for og i nærheden af projektområdet er omgivet af eksisterende skov, krat, mose og græsarealer, som udgør egnede vandringskorridorer.

Øvrige arter fra udpegningsgrundlaget

Ingen af de naturtyper, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N18, forekommer inden for projektområdet. Der er ikke registreret andre arter fra udpegningsgrundlagene inden for projektområdet, men nedenfor er gennemgået en række arter som er i nærhed til projektområdet, men hvor der ikke vurderes en sandsynlig påvirkning

Odder

Der er ikke registreret odder inden for eller i nærheden af projektområdet. Der lever dog odder i Lindborg Å vandløbssystem. Odder er en mobil art, som har store territorier og bevæger sig langt omkring. Odderen lever primært af fisk, som den især jager langs kysten, i store søer og vandløb. I områder med meget menneskelig aktivitet er odderen primært nataktiv. Projektområdets søer er små, indeholder ikke fisk og er ikke direkte hydraulisk forbundet med nogle vandløbssystemer. En væsentlig påvirkning af odder som følge af projektet kan dermed udelukkes.

Damflagermus

Der er ikke registreret damflagermus inden for projektområdet. Nærmeste registrerede forekomst er ved Estrup Dam, som ligger omtrent 850 meter væk fra projektgrænsen. Om sommeren og det tidlige efterår har damflagermus ofte yngle- og rastekvarterer i bygninger, men den kan også anvende hulheder i træer. Damflagermus er nataktiv. Den foretrækker at jage lavt over søer og større vandløb med frie vandflader. Projektområdet indeholder ikke egnede levesteder for damflagermus og projektområdets søer udgør ikke optimale fourageringsområder idet de er mere eller mindre tilgroede. Projektets aktiviteter i anlægs- og driftsfasen overlapper ikke med projektområdets søer eller eksisterende bevoksninger og vil ikke medføre større grader af støj og emissioner end den hidtidige landbrugsmæssige drift. En væsentlig påvirkning af damflagermus som følge af projektet kan dermed udelukkes.

Fruesko

Der er en registrering af den sjældne orkidéart Fruesko på Arter.dk ca. 500 m fra projektgrænsen mod nord. Ved nærmere eftersyn har registreringen en nøjagtighed på 25,34 km med slørede koordinater, og sammenholdes geonøjagtigheden med lokationen i kanten af en dyrket mark ca. 150 m fra en gylletank fremstår det som en stærkt usandsynlig lokation, idet Fruesko kun er kendt fra to lokaliteter i Danmark, som ikke ligger i nærheden af projektområdet. Fruesko vokser i kalkrig skov og på kalkgræsland. Der findes ikke egnede levesteder for fruesko inden for projektområdet, som primært består af markjord med nogle vandhuller og unge eksisterende bevoksninger og krat. Det vurderes at hverken projektets anlægsfase eller driftsfasen vil påvirke udbredelsen af fruesko, idet anlægsaktiviteterne foregår langt fra artens nærmeste forekomst, og jordbundstypen ikke danner potentiale for nye levesteder. En væsentlig påvirkning af fruesko som følge af projektet kan dermed udelukkes.

Øvrige arter fra udpegningsgrundlagene

Arterne blank seglmos, grøn buxbaumia, kildevældsvindelsnegl og skæv vindelsnegl er ikke registreret inden for eller i nærheden af projektområdet. Arterne har alle snævre krav til deres levesteder som kildevæld eller gammelskov. Der findes ikke egnede levesteder for arterne inden for projektområdet, som primært består af markjord med nogle vandhuller og unge eksisterende bevoksninger og krat. Det vurderes at hverken projektets anlægsfase eller driftsfasen vil påvirke udbredelsen af arternes levesteder, idet anlægsaktiviteterne foregår langt fra de pågældende arters nærmeste forekomster og skovsammensætningen, jordbundstypen og de hydrologiske forhold ikke danner potentiale for nye levesteder. En væsentlig påvirkning af disse arter som følge af projektet kan dermed udelukkes.

Arterne bæklampret og havlampret er ikke registreret inden for eller i nærheden af projektområdet. Arterne har deres levesteder i vandløb, og nærmeste registrering af bæklampret er i Lindborg Å. Der findes ikke egnede levesteder for arterne inden for projektområdet, som hverken indeholder dræn, grøfter eller vandløb. Den forventede reduktion af næringstilførsel til Lindborg Å-systemet som følge af projektet vurderes ikke som betragtelig nok til at have en påvirkning på vandløbet som levested for bæklampret og havlampret. En væsentlig påvirkning af disse arter som følge af projektet kan dermed udelukkes.

Arter fra udpegningsgrundlagene for fuglebeskyttelsesområder nr. 3 og nr. 4

Ingen af arterne er registreret inden for projektområdet, men alle arterne er meget mobile og findes i det nærliggende Natura 2000-område N18.

Arternes overordnede krav til levesteder kan ses i nedenstående skema:

Art	Krav til levesteder
Isfugl	Yngler i brinker langs søer og vandløb. Fouragerer i søer og vandløb. Lever primært af fisk.
Sortspætte	Yngler i udmejslede huller i høje, tykstammede træer. Fouragerer i skov. Lever primært af myrer som herkulesmyre eller rød skovmyre.
Rørhøg	Yngler i rørskov. Fouragerer primært i rørskov, men også i det åbne land. Lever primært af smågnavere, rørskovsfugle, blichønsekyllinger, og fisk.
Stor hornugle	Yngler primært på skrænter i grusgrave eller i større skove med skelig aktivitet. Fouragerer om natten. Lever f.eks. af pindsvin, ringdue, hættemåge, råge, brun rotte og ger hvad der er tilgængeligt.
Hvepsevåge	Yngler i skove. Fouragerer i åbne områder, som heder og enge. Lever primært af hvepse og humlebier.
Hedelærke	Yngler i åbne, sandede områder med lidt spredt vegetation, så som lysninger i nåleskove. Fouragerer omkring yngleområderne, samt i eller ved skov. Lever af små insekter og frø fra f.eks. fyr.
Rødrygget torns	Yngler i mere eller mindre lysåbne naturtyper, herunder heder, eninger, ådale under tilgroning, m.fl. Fouragerer i åbne områder med enkeltstående buske og træer, og ger. Lever af insekter, padder, krybdyr, gnavere og småfugle.

Projektområdet består primært af markjord i omdrift, græsarealer, samt nogle småsøer og lidt eksisterende unge bevoksninger og krat. Det vurderes at projektområdet indeholder potentielt egnede ynglesteder for isfugl i form af projektområdets søbredder. Det vurderes at projektområdet ikke indeholder egnede ynglesteder for de øvrige arter på udpegningsgrundlagene for fuglebeskyttelsesområderne. Det vurderes at der ikke er velegnede fourageringsområder for udpegningsgrundlagets fuglearter inden for projektområdet. Projektets aktiviteter overlapper ikke med projektområdets søer eller eksisterende bevoksninger og krat.

I driftsfasen vil projektområdet på sigt rumme mere skov og mere lysåben natur. Dette kan danne grundlag for at der opstår potentielt egnede levesteder for nogle af de skovtilknyttede fuglearter. Naturstyrelsen registrerer løbende, om der er huller fra hulrugende fugle, rovfuglereder og lignende, som skal tages hensyn til og passes på når der laves hugstindgreb i skoven. Skoventreprenørerne får udleveret et 'Pas på-kort' over registreringerne og holder derudover også selv øje med om der er reder eller huller i træerne, i hvilket tilfælde træet får lov at blive stående, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 6. En væsentlig påvirkning af arterne fra udpegningsgrundlagene for fuglebeskyttelsesområder nr. 3 og nr. 4 som følge af projektet kan dermed udelukkes.

4.1.2 Vurdering af påvirkninger på udpegningsgrundlagets naturtyper

Aktiviteterne i skovrejsningsprojektets anlægs- og driftsfase overlapper ikke med nogle af naturtyperne på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N18. Aktiviteternes formål er at plante og forvalte en skov, som kan benyttes af de lokale borgere, øge områdets biologiske mangfoldighed og producere træ. Afstanden til det nærmeste udpegede område betyder, at hverken anlægs- eller driftsfasen vurderes at kunne medføre fysisk påvirkning eller forstyrrelse af naturtyperne på udpegningsgrundlaget.

Ændringen i arealanvendelse fra landbrugsdrift til skov- og naturformål vil reducere udvaskningen af næringsstoffer til de vandløb, der modtager overskydende overfladevand fra projektområdet: Skelgrøften/Estrup Dam, Sejlstrup Bæk, Tustrup Bæk, Otterupmose Grøft og Lindenberg Å, som løber ud i Limfjorden. Reduktionen af næringstilførsel vurderes at svare til ophør af landbrugsdrift, svarende til ca. 40 Kg N/ha, svarende til ca. 1 ton N/år. På sigt kan det give en positiv effekt for habitatnaturtypen Vandløb (se uddybning i afsnit 5 Vand – eksisterende forhold og vurderet påvirkning).

En væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlagets naturtyper som følge af projektet kan dermed udelukkes.

4.1.3 Vurdering af påvirkninger på udpegningsgrundlagets arter

Stor vandsalamander

Aktiviteterne i skovrejsningsprojektets anlægsfase overlapper ikke med levestederne for stor vandsalamander, idet der primært plantes på markjord, som indtil plantningstidspunktet vil være i landbrugsmæssig drift. I den nordlige ende af projektområdet vil der også blive plantet på græsarealer.

Al færdsel i projektområdet i forbindelse med anlægsarbejdet vil udelukkende ske i dagtimerne og foregå på vejen og markarealerne. Arealet umiddelbart omkring projektområdets søer bliver ikke tilplantet, idet de af rekreative hensyn til landskab og udsigtsmuligheder holdes åbne som udsigtskiler til det bugtede landskab vest for projektområdet. Samtidig er der her et potentiale for udvikling af overdrevs- eller hedelandskab med levesteder for plantearter og insekter, såvel som fugle.

En lille del af græsarealet i projektområdets nordlige ende indgår i tilplantningsplanen, som ellers udelukkende foregår på markjord i omdrift. Der forekommer ikke store sten, stenbunker, dødt ved eller andre strukturmæssigt egnede rasteområder for stor vandsalamander på de arealer, der skal tilplantes. Stedet vurderes således ikke egnet som raste – eller ynglested for stor vandsalamander.

I løbet af driftsfasen forventes der at opstå bedre forhold for stor vandsalamander, idet de især foretrækker rasteområder i skov, fx under stammer af dødt ved. I den naturnære skovdrift vil der blive efterladt dødt ved i den kommende skov. Samtidig vil der ske ophør med brug af pesticider og næringsstoffer, som ellers kan true levestederne. Skovgrænsen kommer til at være så langt fra søerne, at skoven ikke vurderes at forårsage nogen skyggepåvirkning over søerne.

Projektets driftsaktiviteter kommer også til at foregå i dagtimerne – og dermed uden for aktivitetsperioden for stor vandsalamander. Der vurderes dermed ikke at være overlap mellem stor vandsalamanders yngle- eller rastesteder eller artens vandring og projektets aktiviteter.

En væsentlig påvirkning af stor vandsalamander som følge af projektet kan dermed udelukkes.

4.2 Natura 2000: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

Anlægsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der påvirker udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N18, jf. vurderingen i ovenstående afsnit. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke er i strid med de konkrete eller overordnede bevaringsmålsætninger og plejeplanen for Natura 2000-område N18, da der er tale om en neutral påvirkning, der ikke påvirker udbredelsen af habitatnatur, arter eller levesteder.

Driftsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i driftsfasen, der påvirker udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N18 negativt. I driftsfasen medfører projektet påvirkninger fra reduceret udvaskning af næringsstoffer og øget skovdække med dertilhørende forekomster af dødt ved. Påvirkningerne vil på sigt være positive for habitatnaturtypen Vandløb (3260), i form af reduceret næringstilførsel, og positive for arten stor vandsalamander, i form af en forøget udbredelse af egnede vandringskorridorer og egnede rastesteder, jf. vurderingen i ovenstående afsnit.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke er i strid med de konkrete eller overordnede bevaringsmålsætninger og plejeplanen for Natura 2000-område N18, da der er tale om en beskedent positiv påvirkning, der ikke påvirker udbredelsen af habitatnatur, arter eller levesteder.

Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige. I Naturstyrelsens vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af Natura 2000-område N18, jf. afsnit 4.1.

4.3 Beskyttede arter

Beskyttede arter registreret inden for og i nærheden af projektområdet gennemgås og vurderes i de følgende afsnit.

4.3.1 Eksisterende forhold

Der er foretaget søgninger på Arter.dk, Danmarks Miljøportal og DOFbasen. Der er søgt efter registreringer af padder, krybdyr, planter og svampe inden for en 1000 m radius fra projektområdets centrum. Der er søgt efter registreringer af pattedyr, fugle, insekter og øvrige artsgrupper inden for en radius på ca. 1,5 km fra projektområdets centrum. Resultaterne er gennemgået i de følgende afsnit.

Ved søgning i Arter.dk er anvendt følgende filtre:

- Bilag IV
- Fredede arter bilag 1, 2 og 3
- Rødlistede arter i kategorierne NT, VU, EN, CR og RE

Ved søgning i DOFbasen er følgende filtre anvendt:

- Seneste 10 år
- Bilag I, fuglebeskyttelsesdirektivet
- Lokalteter: Skørping, Gammel Skørping, Fræer og Nordre Purker

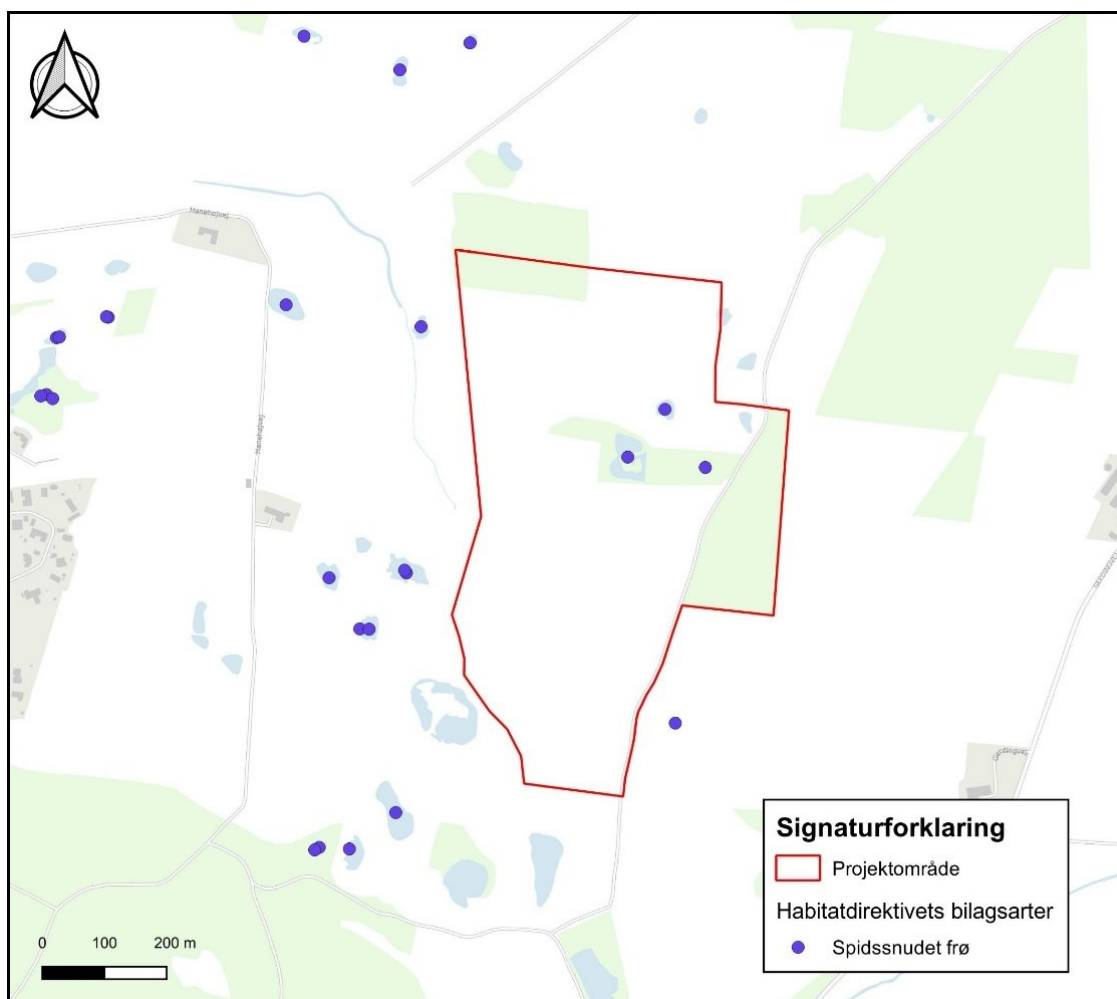
Bilag IV-arter

Stor vandsalamander

Inden for og i nærheden af projektområdet er der forekomster af stor vandsalamander. Stor vandsalamander er registreret i tre ud af fem af projektområdets søer og i flere søer, der ligger i nærheden af projektområdet. Se afsnit 4.1.1 for beskrivelse af artens adfærd og krav til levesteder, samt beskrivelse af de registrerede levesteder inden for projektområdet og et kort over de registrerede forekomster.

Spidssnudet frø

Inden for og i nærheden af projektområdet er der forekomster af spidssnudet frø. Haletudser fra spidssnudet frø er registreret i tre ud af i alt fem søer inden for projektgrænsen, samt i flere søer, der ligger i nærheden af projektområdet (se Kort 5 herunder). Dermed må alle projektområdets søer betragtes som egnede eller potentielt egnede yngleområder for spidssnudet frø.

Kort 5: Kort over projektområdet med registreringer af spidssnudet frø.

Kilder: Dataforsyningen: Skærmbillede – dæmpet. Danmarks Miljøportal: Habitatdirektivets bilagsarter

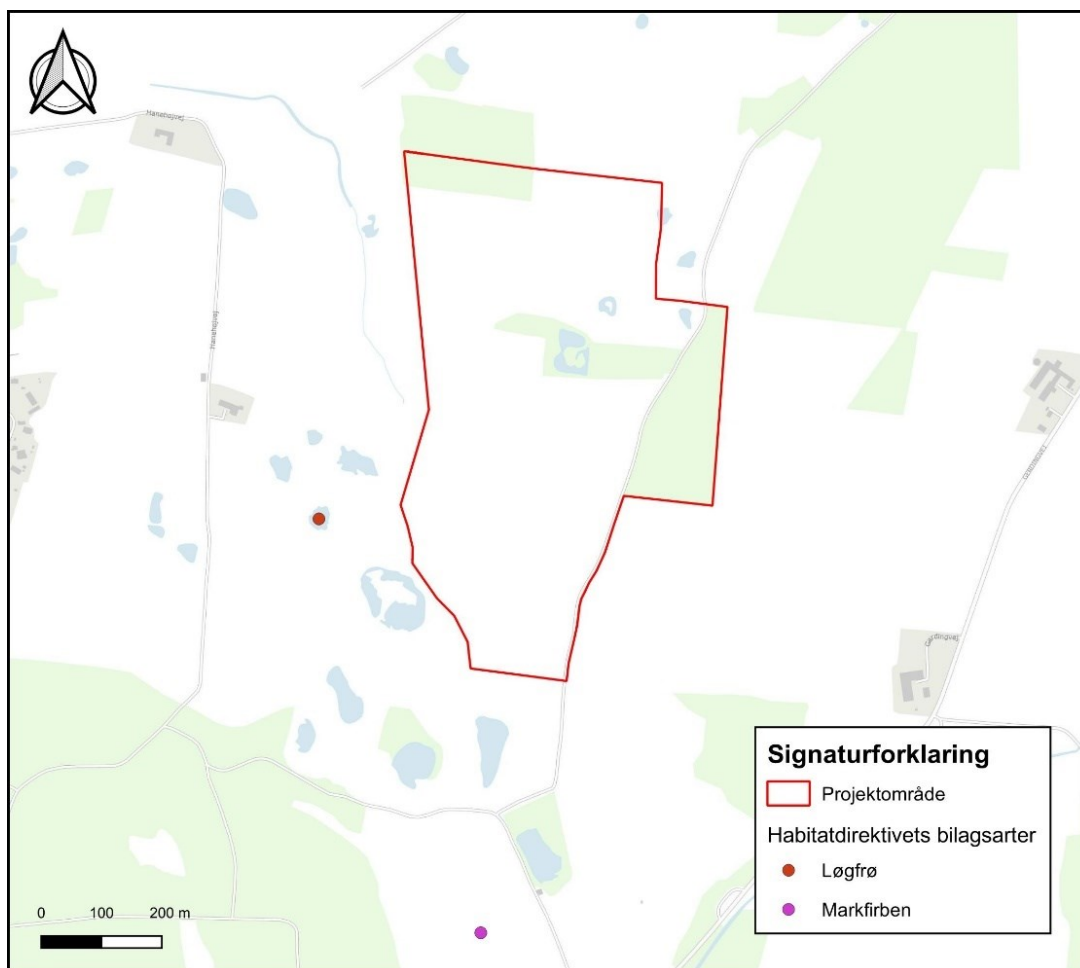
Voksne individer af spidssnudet frø forlader vandhullerne umiddelbart efter de har parret sig og lagt æg, hvorefter de opholder sig på land, fortrinsvis i egnede naturtyper som eng og mose, hvor der er fugtigt og fødegrundlaget er stort. De bevæger sig helst gennem sammenhængende naturområder, hvor de ikke tørrer ud eller mangler føde undervejs og de vandrer på fugtige nætter.

Haletudserne forvandler sig til frøer og går på land senest midt juli. De nyforvandlede frøer opholder sig gerne længe inden for få meter af vandhullet, såfremt der er en passende fødemængde i form af små insekter. De bedst egnede fourageringsområder for spidssnudet frø er moser og enge, men fugtige heder, heder, græsmarker eller fugtige løvskove benyttes også.

Det vurderes at der findes egnede fourageringsområder og sammenhængende spredningskorridorer for spidssnudet frø inden for projektområdet i form af eksisterende søbredder, fugtige krat og græsarealer.

Markfirben

Der er registreret markfirben ca. 400 m uden for projektgrænsen mod syd i 2021 (se Kort 6). Markfirben lever på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskrånninger, sten- og jorddiger, klitter, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, strande, kystskrænter og sandede bakkeområder. Rasteområdet for de voksne markfirben er typisk kraftigt soleksponeret, veldrænet og indeholder skjulesteder som stensætninger og -bunker, buskadser og urtetykninger.

Kort 6: Kort over projektområdet med registreringer af løgfrø og markfirben.

Kilder: Dataforsyningen: Skærmbillede – dæmpet. Danmarks Miljøportal: Habitatdirektivets bilagsarter

Markfirben kan kolonisere nye yngleområder i en afstand af 100 til 200 m omkring et eksisterende yngleområde. Markfirben vandrer typisk langs soleksponerede ledelinjer i landskabet med sparsomt vegetationsdække som fx langs veje og jernbaner, levende hegn, stendiger, skovbryn, hvor den ikke

møder for mange forhindringer, men samtidig hurtigt kan søge skjul for prædatorer. Sidste del af aktivitetssæsonen i sensommeren og det tidlige efterår er kendetegnet ved at markfirbenene har travlt med at fouragere inden vinterdvalen.

Inden for projektområdet vurderes det, at der kan være egnede yngle- og rasteområder for markfirben i form af udkanterne af de eksisterende bevoksninger og krat, samt vejkanterne af den grusvej, der går gennem projektområdet.

Løgfrø

Der er registreret 5 voksne hanner af løgfrø ca. 150 m uden for projektgrænsen mod vest i 2017 (se Kort 6 ovenfor). Der er ikke registreret hunner, haletudser eller æg fra løgfrø inden for eller i nærheden af projektområdet. Løgfrøen er knyttet til lysåbne naturtyper og det åbne land, hvor den fouragerer og raster, herunder på dyrkede marker. Den stiller krav til at ynglevandhullet er lysåbent, solbeskinnet, har god vandkvalitet og er fri for fisk.

Løgfrøen er nataktiv og ligger nedgravet i 2-35 cm dybde om dagen i løst muld eller sand. Løgfrø fouragerer typisk i en omegn af 5 m fra deres skjulested på arealer med kort græs og urter. De nyforvandlede løgfrøer går oftest på land fra slutningen af juli til starten af september og graver sig ned nær ynglestedet. Når løgfrø vandrer er det kun i nætter med regnvejr. Arten vandrer typisk ca. 20 m pr. nat.

Det vurderes at projektområdets vandhuller ikke er velegnede som ynglesteder for løgfrø, idet vandhullerne er mere eller mindre tilgroede og mere eller mindre næringsrige. Det vurderes at der er en række egnede yngle- og rasteområder for løgfrø uden for projektområdet, hvor eventuelle løgfrøer har bedre spredningsmuligheder end over den store dyrkede markflade i projektområdet, i betragtning af artens korte vandringsafstande og dens præference for at fouragere på arealer med kort græs og urter.

Flagermus

Der er registreret damflagermus, vandflagermus, dværgflagermus, pipistrelflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus og brunflagermus uden for projektområdet, men inden for en radius af ca. 1,5 km fra projektområdets centrum. Arterne er registreret i Skørping by, Fræer by og ved Estrup Dam. Arter som troldflagermus og brun langøre forekommer med stor sandsynlighed i området, selvom de ikke er registreret inden for den valgte radius. Derudover kan brandts flagermus og frynseflagermus også forekomme, da de før er registreret i Smidie og Thingbæk kalkgruber, som ligger i Himmerland og er vigtige overvintringslokaliteter for mange arter af flagermus.

- Flagermus er nataktive og kan flyve langt fra deres rastekvarterer for at fouragere.
- Flagermus benytter ofte lineære strukturer i landskabet, ledelinjer, til at navigere efter.
- De danske arter af flagermus har alle deres yngle- og rastekvarterer i bygninger og/eller huller i træer i sommerhalvåret.

De eksisterende bevoksninger og krat i projektområdet indeholder ikke træer, der kan udgøre potentielt egnede rastekvarterer for flagermus. Projektområdets søer og eksisterende bevoksningsskanter er potentielt egnede som fourageringsområder og ledelinjer for flagermus.

Ulv

Der er ikke registreret ulv inden for eller i nærheden af projektområdet. Projektområdet indeholder ikke egnede yngle-, raste- eller fourageringsområder for ulv, da ulve har deres yngle- og rasteområder i store, sammenhængende skov- og naturområder, hvor de ikke forstyrres af menneskelig aktivitet. Projektområdet består primært af dyrket mark og ligger i et mennesketæt område mellem to byer og en golfbane.

Bred vandkalv

Der er ingen forekomster af bred vandkalv inden for området. Den nærmeste registrering af bred vandkalv er i Mossø i Rold Skov, ca. 4 km sydsydvest for projektet. Bred vandkalv lever i små og store søer, som skal være forholdsvis næringsfattige, forholdsvis klarvandede, overvejende soleksponerede og med åbne bevoksninger af sumplanter, hvor den kan lægge sine æg. Som regel ligger søerne godt beskyttet i større naturområder. Derudover er arten afhængig af et tilstrækkeligt fødegrundlag i form af husbyggende vårfluelarver. De søer, der ligger inden for projektområdet er mere eller mindre næringsrige og mere eller mindre tilgroede. Derudover er søerne primært omgivet af marker. Projektområdet vurderes derfor ikke at indeholde egnede levesteder for bred vandkalv.

Odder

Der er ikke registreret odder inden for eller i nærheden af projektområdet. Der lever odder i Lindensborg Å vandløbssystem. Odder er en mobil art, som har store territorier og bevæger sig langt omkring. Odderen lever primært af fisk, som den især jager langs kysten, i store søer og vandløb. I områder med meget menneskelig aktivitet er odderen primært nataktiv. Projektområdets søer er små, indeholder ikke fisk og er ikke direkte hydrologisk forbundet med nogle vandløbssystemer.

Fruesko

Der er en registrering af den sjældne orkidéart Fruesko på Arter.dk ca. 500 m fra projektgrænsen mod nord. Ved nærmere eftersyn har registreringen en nøjagtighed på 25,34 km med slørede koordinater, og sammenholdes geonøjagtigheden med lokationen i kanten af en dyrket mark ca. 150 m fra en gylletank fremstår det som en stærkt usandsynlig lokation, idet Fruesko kun er kendt fra to lokaliteter i Danmark, som ikke ligger i nærheden af projektområdet. Fruesko vokser i kalkrig skov og på kalkgræsland.

Der findes ikke egnede levesteder for fruesko inden for projektområdet, som primært består af markjord med nogle vandhuller og unge eksisterende bevoksninger og krat. Det vurderes at hverken projektets anlægsfase eller driftsfase vil påvirke udbredelsen af fruesko, idet anlægsaktiviteterne foregår langt fra artens nærmeste forekomst, og jordbundstypen ikke danner potentiale for nye levesteder.

Øvrige bilag IV-arter

Projektområdet ligger uden for det naturlige udbredelsesområde for arterne:

- bæver,
- skægflagermus,
- bechsteins flagermus,
- bredøret flagermus,
- leislars flagermus,
- stor museøre,
- europæisk sumpskildpadde,
- birkemus,
- hasselmus,
- snæbel,
- tykskallet malermusling,
- klokkefrø,
- løvfrø,
- springfrø,
- strandtudse,
- grønbroget tudse,
- lys skivevandkalv,
- eremit,

- sortplettet blåfugl,
- grøn mosaikguldsmed,
- stor kærguldsmed,
- grøn kølleguldsmed,
- natlyssværmer,
- enkelt månerude,
- liden najade,
- mygblomst,
- vandranke,
- gul stenbræk
- og krybende sumpskærm.

Ovenstående arter vil derfor ikke blive vurderet i dette notat.

Bilag I-fugle

Inden for projektområdet er der ingen forekomster af bilag I-fugle. I DOFbasen er der registreringer af bilag I-fugle fra lokaliteterne Skørping, Gammel Skørping, Fræer og Nordre Purker, som ligger rundt om projektområdet. De fundne arter med vurdering af deres anvendelse af projektområdet er angivet nedenfor. Registreringerne er ikke stedfæstet, men baseret på DOFbasens lokalitetsinddeling, hvorfor de ikke fremgår af kort.

Rød glente

Rød glente er en sjælden ynglefugl men almindelig trækgæst i Danmark. Den yngler i skov og søger føde i skovbryn og ude i lysåbne naturområder.

Der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rastesteder for arten i projektområdet, men de lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fourageringsområde.

Sort glente

Sort glente yngler ikke i Danmark, men forekommer som trækgæst. Den er nærmest altædende og spiser både skrald, ådsler, smådyr og fisk.

Der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rastesteder for arten i projektområdet, men de lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fourageringsområde for eventuelle individer, der flyver forbi på træk.

Rørhøg

Rørhøgen er en udbredt yngle- og trækfugl i Danmark. Den yngler i vanddækkede rørskove. Rørhøgens fourageringsområder omfatter rørskove, markarealer, vandløb, mm.

Der vurderes ikke at være egnede ynglesteder for arten i projektområdet, men de lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fødesøgningsområde.

Hvæpsevåge

Hvæpsevågen har en stabil ynglebestand i Danmark. Den yngler i skove og fouragerer i åbne områder, hvor den hovedsageligt lever af hvæpse- og humlebislarver.

Der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rastesteder for arten i projektområdet, men de lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fødesøgningsområde.

Hjejle

Hjejlen er en almindelig trækfugl i Danmark, men yngler her kun i fåtal i milde vintre. Den fouragerer i det åbne land, helst i områder helt uden trævækst.

Der vurderes ikke at være egnede ynglesteder for arten i projektområdet, men de lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fødesøgningsområde.

Trane

Tranen yngler i hele Danmark i afsidesliggende og uforstyrrede skovmoser, hedemoser og andre moser. Den fouragerer på marker og enge, samt i moser.

Der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rastesteder for arten i projektområdet, men de lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fødesøgningsområde.

Sangsvane

Sangsvanen er en sjælden ynglefugl i Danmark, men Danmark er til gengæld artens vigtigste overvintningsområde i Europa. Sangsvanen lever af vandplanter, græs og vinterafgrøder.

Der vurderes ikke at være egnede ynglesteder for arten i projektområdet, men de lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fødesøgningsområde.

Blisgås

Blisgåsen yngler ikke i Danmark. Den forekommer som trækfugl især i den sydøstlige del af landet, samt rastende om vinteren, hvor de vigtigste lokaliteter er på Nordfyn og i Tøndermarsken. Den lever af skud, frø og rodknolde.

Der vurderes ikke at være egnede yngle-, raste- eller fourageringssteder for arten i projektområdet.

Hvid stork

Den hvide stork er en meget sjælden ynglefugl i Danmark, men der forekommer omstrejfende individer om sommeren og vinteren. Den fouragerer på afgræssede arealer eller slåede græsmarker, hvor padder er den vigtigste fødekilde.

Der vurderes ikke at være egnede ynglesteder for arten i projektområdet, men de lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fødesøgningsområde for omstrejfende individer.

Pibesvane

Pibesvanen yngler ikke i Danmark, men trækker til Danmark for at raste. I det østlige Danmark er den en ret tilfældig gæst. Den fouragerer blandt andet på stubmarker, græsmarker og enge.

Der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rastesteder for arten i projektområdet, men de lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fødesøgningsområde for tilfældige trækgæster.

Bramgås

Bramgåsen yngler ikke i Jylland, men trækker til Danmark i store antal for at raste om vinteren. Den har sine vigtigste rasteområder i Vadehavsområdet, På Nyord ved Fyn, på Tipperne, i Vest Stadil Fjord og i Nissum Fjord. Den lever af græs, korn og diverse urter, og spiser vintersæd på markerne i nærheden af dens rasteområder.

Der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rastesteder for arten i projektområdet, men de lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fødesøgningsområde for tilfældige trækgæster.

Sortspætte

Sortspætten er en fåtallig art, som yngler i tykstammede træer i over 10 meters højde i skov. Den foretrækker ældre bøgeskov i forbindelse med store nåleskove. Arten fouragerer ligeledes i skov, idet den lever af myrer som herkulesmyren og den røde skovmyre.

Der vurderes ikke at være egnede yngle-, raste-, eller fourageringssteder for arten i projektområdet.

Lille skrigeørn

Den lille skrigeørn yngler ikke i Danmark og ses kun som sjælden trækfugl.

Der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rasteområder for arten i projektområdet. De lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fourageringssted for arten, hvis den tilfældigvis kommer forbi engang.

Havørn

Havørnen yngler på klipper, i træer og buske, på den bare jord, i store rørskovsområder mm. Den foretrækker områder med store floder, søer og havkyster med mange fugle og fisk, som udgør dens primære fødekilde.

Der vurderes ikke at være egnede yngle-, raste-, eller fourageringssteder for arten i projektområdet.

Fiskeørn

Fiskeørnen er en meget sjælden ynglefugl i Danmark, som placerer sin rede højt oppe i et fladkronet eller topknækket træ, hvor den kan se ud over nærområdet. Den er følsom over for forstyrrelser, hvorfor den vælger sit redetræ i uforstyrrede skvområder. Fiskeørnen fouragerer ved fiskerige søer, fjorde og lavvandede kyster.

Der vurderes ikke at være egnede yngle-, raste-, eller fourageringssteder for arten i projektområdet.

Vandrefalk

Vandrefalken er en fåtallig ynglefugl i Danmark, hvor den yngler på klinter og klippekyster, samt i opsatte kasser i havne, på kraftværker og på broer. Den optræder herudover som fåtallig træk- og vintergæst. Vandrefalken fouragerer især på kystnære lokaliteter, hvor den oftest fanger sit bytte i luften.

Der vurderes ikke at være egnede yngle-, raste-, eller fourageringssteder for arten i projektområdet.

Sølvhejre

Sølvhejren er en fåtallig ynglefugl i Danmark, men optræder også som vintergæst. Den yngler i store, lavvandede søer og sumpe, gerne med rørskov samt i træer i Fiskehejre-kolonier. Den fouragerer i vådområder og på enge.

Der vurderes ikke at være egnede yngle-, raste-, eller fourageringssteder for arten i projektområdet.

Stor hornugle

Den store hornugle yngler på skrænter i grusgrave eller i større skove med begrænset menneskelig aktivitet. Den fouragerer om natten og tager især pindsvin, ringdue, hættemåge, råge, krager, brun rotte og mosegris.

Der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rastesteder for arten i projektområdet. Projektområdet kan potentielt fungere som fourageringsområde for arten.

Steppehøg

Steppehøgen er en fåtallig trækgæst i Danmark, som primært observeres langs kysterne. Den lever primært af mindre pattedyr, småfugle og fugleunger.

Der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rasteområder for arten i projektområdet. De lysåbne dele af projektområdet kan potentielt fungere som fourageringssted for arten, hvis den tilfældigvis kommer forbi engang.

Skestork

Skestorken yngler ved åbne kystområder, laguner, søer og floddeltaer. Efter ynglesæsonen raster skestorkene sammen i større flokke, før de trækker sydpå for vinteren. Den lever af småfisk, insektlarver, snegle, muslinger og krebsdyr, som den finder i vandet.

Der vurderes ikke at være egnede yngle-, raste-, eller fourageringssteder for arten i projektområdet.

Fredede og rødlistede arter

Dele af projektområdet indeholder fredede og rødlistede arter. Det drejer sig om arterne stor vandsalamander, spidssnudet frø, lille vandsalamander og svømmende sumpskærm. Alle arterne er registreret i projektområdets søer.

Der er forekomster af ovenfornævnte arter såvel som arterne butsnudet frø, skrubtudse, fruesko, løgfrø, markfirben, musvåge, huldue og kirkeugle inden for en radius af ca. 500 meter fra projektgrænsen. Der er ikke registreret andre fredede arter inden for eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.

De arter, der ikke er beskrevet i tidligere afsnit, beskrives herunder.

Padder

Lille vandsalamander lever i mindre, bevoksede, men soleksponerede vandhuller. Efter yngletid og forvandling går arten på land og opsøger fugtige steder i skove, enge, haver, huse, stengærder eller opdyrket land. De voksne dyr er især aktive sidst på dagen og om natten. Lille vandsalamander lever af smådyr som orme, snegle, insekter og haletudser. Det vurderes at projektområdet indeholder egnede yngle- raste- og fourageringsområder for arten i og omkring vandhullerne.

Butsnudet frø lever i moser, enge, græsarealer, dyrkede marker, fugtige steder i skove og have og gerne i nærheden af vand. I sensommeren til starten af efteråret er frøerne aktive med at fouragere før de går i dvale. Butsnudet frø kan overvintre både på land og i vand. Det vurderes at projektområdet indeholder egnede yngle- raste- og fourageringsområder for arten i og omkring vandhullerne.

Skrubtudsen findes ofte i skove, heder, moser og haver, hvor de lever af diverse smådyr som insekter, edderkopper, snegle og orme. Arten yngler i søer og vandhuller. Det vurderes at projektområdet indeholder egnede yngle- raste- og fourageringsområder for arten i og omkring vandhullerne.

Fugle

Musvågen placerer sin rede i et højt træ, gerne nær skovbrynet ud til det åbne land, hvor den fouragerer efter smånavere, fugleunder, krybdyr, padder, orme og større insekter. Projektområdet indeholder ikke egnede ynglesteder for musvåge. Projektområdet er et egnet fourageringsområde.

Hulduen yngler i huller i træer, klitter, bunkere, falke- eller uglekasser. Ofte bruger de sortspættens gamle redehuller. Den fouragerer oftest på jorden, men også i træer og buske. Den lever af frø, skud, rødder, knopper, blomster, blade og smådyr. Projektområdet indeholder ikke egnede ynglesteder for huldue. Arten kan potentielt fouragere i projektområdet.

Kirkeuglen er kritisk truet på den danske rødliste. Den yngler i det åbne land eller landsbyer i huller og hulrum, eksempelvis i poppel- og piletræer, kirker, gårde eller i særlige redekasser. Den fouragerer om dagen over græsplæner, og græsningsfolde i tilknytning til dens ynglested. Den lever af insekter, orme, snegle, gnavere og småfugle. Projektområdet indeholder ikke egnede yngle- eller rasteområder for kirkeugle. De eksisterende græsarealer i projektområdet kan potentielt benyttes til fouragering, men er ikke oplagte fourageringsområder idet græsset ikke holdes kort.

Planter

Svømmende sumpskærm er sårbar på den danske rødliste. Den flerårige plante trives i næringsfattigt vand langs bredder af søer, vandhuller, tørvegrave og grøfter.

4.3.2 Vurdering af påvirkninger

I det følgende vurderes potentielle påvirkninger for de identificerede arter i både anlægs- og driftsfasen. Der er i forbindelse med projektet ikke behov for at indsamle og flytte beskyttede dyre- eller plantearter.

Bilag IV-arter

Stor vandsalamander

Inden for og i nærheden af projektområdet er der forekomster af stor vandsalamander. Stor vandsalamander er registreret i tre ud af fem af projektområdets søer og i flere søer, der ligger i nærheden af projektområdet. Se afsnit 4.1.3 for vurdering af påvirkninger på stor vandsalamander.

Der vil ikke ske forsætligt drab af individer af stor vandsalamander i anlægs- eller driftsfasen. Stor vandsalamanders yngle- og rasteområder vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for stor vandsalamander forbedres som følge af projektet, da skoven vil tilbyde større og mere sammenhængende vandringskorridorer og flere egnede rasteområder end den nuværende dyrkede mark.

Spidssnudet frø

Inden for og i nærheden af projektområdet er der forekomster af spidssnudet frø. Der vurderes at være sammenhængende egnede yngle-, raste- og fourageringsområder for spidssnudet frø inden for projektområdet i form af søer, fugtige krat og græsarealer.

Projektets anlægsfase vil ikke påvirke den økologiske funktionalitet for spidssnudet frø. Al færdsel i projektområdet i forbindelse med anlægsarbejdet vil udelukkende foregå på vejen og markarealerne. Arealet umiddelbart omkring projektområdets søer bliver ikke tilplantet, idet de af hensyn til landskab og udsigtsmuligheder holdes åbne som udsigtskiler til det bugtede landskab vest for projektområdet. Hertil vurderes der gode muligheder for udvikling af overdrev eller hede på bakkerne omkring søen. Projektets aktiviteter vil foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid. Projektets anlægsaktiviteter vurderes derfor ikke at overlape med spidssnudet frøs aktiviteter, idet frøerne forventes at opholde sig inden for få meter af deres vandhuller når de fouragerer og de vandrer kun vandrer om natten.

Projektets driftsfase vurderes at skabe bedre forhold for spidssnudet frø, idet projektområdets dyrkede markarealer over tid vil udvikle sig til skov og lysåben natur, som vil skabe bedre sammenhæng mellem projektarealets eksisterende natur og de fugtige lysåbne naturarealer, der ligger vest for projektgrænsen. Skovgrænsen kommer til at være på så lang afstand af projektområdets vandhuller, at der ikke forventes en betydelig skyggepåvirkning. Al færdsel i projektområdet i forbindelse med driftsfasen vil foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid. Al kørsel i den fremtidige skov vil foregå på faste spor. Projektets driftsaktiviteter vurderes derfor ikke at overlappende med spidssnudet frøs aktiviteter, idet frøerne forventes at opholde sig inden for få meter af deres vandhuller når de fouragerer og de kun vandrer om natten.

Sammenfattende vurderes det, at der ikke vil ske forsætligt drab af individer af spidssnudet frø i anlægs- eller driftsfasen. Spidssnudet frøs yngle- og rasteområder vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for spidssnudet frø forbedres som følge af projektet, da projektområdet vil tilbyde større og mere sammenhængende fourageringsområder, vandringskorridorer og egnede rasteområder end den nuværende dyrkede mark.

Markfirben

Der er registreret markfirben ca. 400 m fra projektgrænsen mod syd i 2021. Inden for projektområdet vurderes det, at der kan være egnede yngle- og rasteområder for markfirben i form af udkanterne af de eksisterende bevoksninger og krat, samt vejkanterne af den grusvej, der går gennem projektområdet.

Projektets anlægsfase vil ikke påvirke den økologiske funktionalitet for markfirben, da projektets aktiviteter og færdsel vil foregå på vejen og markarealerne, som ikke vurderes at udgøre egnede levesteder for markfirben.

Projektets driftsfase vurderes at skabe bedre forhold for markfirben, idet projektområdet fremover vil indeholde flere egnede spredningskorridorer med skjulesteder i form af skovbryn med bl.a. lave tornebuske. Derudover vil der fremover blive et lysåbent naturareal i projektområdets midte, som i sammenhæng med fremtidige skovbryn og eksisterende krat kan udvikle sig til et potentielt egnet levested for markfirben.

Sammenfattende vurderes det, at der ikke vil ske forsætligt drab af individer af markfirben i anlægs- eller driftsfasen. Markfirbens yngle- og rasteområder vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for markfirben potentielt forbedres som følge af projektet, da projektområdet fremover vil skabe bedre spredningskorridorer mellem eksisterende egnede levesteder for markfirben uden for projektområdet og eventuelle fremtidigt egnede levesteder for markfirben inden for projektområdet.

Løgrø

Der er registreret 5 voksne hanner af løgrø ca. 150 m fra projektgrænsen mod vest i 2017. Det vurderes at projektområdets vandhuller ikke er velegnede som ynglesteder for løgrø, pga. tilgroning og næringsindhold. Det vurderes at være usandsynligt, at der er løgrø inden for projektområdet, idet løgrøer typisk ikke bevæger sig ret langt fra deres yngle- og fourageringssteder, og der findes en række mere velegnede potentielle yngle- og rasteområder for løgrø uden for projektområdet og tættere på den registrerede lokalitet. Såfremt der alligevel er løgrø i projektområdets vandhuller vil de nyforvandlede frøer opholde sig nær vandhullerne og kun være aktive om natten.

Projektets anlægsfase vil ikke påvirke den økologiske funktionalitet for løgrø. Al færdsel i projektområdet i forbindelse med anlægsarbejdet vil udelukkende foregå på vejen og markarealerne. Arealet umiddelbart omkring projektområdets søer bliver ikke tilplantet, idet de af rekreative hensyn holdes

åbne som udsigtskiler til det bugtede landskab vest for projektområdet. Projektets aktiviteter vil foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid. Projektets anlægsaktiviteter vurderes derfor ikke at overlappende med løgfrøs aktiviteter, idet frøerne forventes at opholde sig inden for få meter af deres vandhul eller skjulested når de fouragerer og de kun er aktive om natten.

Projektets driftsfase vurderes at skabe bedre forhold for løgfrø, idet projektområdets dyrkede markarealer over tid vil udvikle sig til skov og lysåben natur, som vil skabe bedre sammenhæng mellem projektarealets eksisterende natur og de fugtige lysåbne naturarealer, der ligger vest for projektgrænsen. Skovgrænsen kommer til at være på så lang afstand af projektområdets vandhuller, at der ikke forventes en betydelig skyggepåvirkning. Samtidig vil næringstilførslen til projektområdets søer blive formindsket som følge af ophør med gødskning. Al færdsel i projektområdet i forbindelse med driftsfasen vil foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid. Projektets driftsaktiviteter vurderes derfor ikke at overlappende med løgfrøs aktiviteter, idet frøerne forventes at opholde sig inden for få meter af deres vandhul eller skjulested når de fouragerer og de kun er aktive om natten.

Sammenfattende vurderes det, at der ikke vil ske forsætligt drab af individer af løgfrø i anlægs- eller driftsfasen. Løgfrøs yngle- og rasteområder vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for løgfrø potentielt forbedres som følge af projektet, da projektområdet fremover vil skabe bedre sammenhæng mellem eksisterende egnede levesteder for løgfrø uden for projektområdet og potentielt egnede levesteder for løgfrø inden for projektområdet.

Arter af flagermus

Der er ikke registreret flagermus inden for projektområdet, men arterne damflagermus, vandflagermus, dværgflagermus, pipistrelflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus og brunflagermus er registreret i nærheden. Derudover ligger projektområdet inden for det naturlige udbredelsesområde for arterne trolldflagermus, brun langøre, brandts flagermus og frynseflagermus. Der er ingen egnede yngle- eller rasteområder for flagermus inden for projektområdet. Projektområdets søer og eksisterende bevoksningskanter er potentielt egnede som fourageringsområder og ledelinjer for flagermus.

Projektets anlægsfase vil ikke påvirke den økologiske funktionalitet for flagermus, idet der ikke fældes træer og ikke vil være tiltag der kan påvirke de eksisterende potentielle fourageringsområder og ledelinjer for flagermus. Derudover foregår alle projektets aktiviteter i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid, hvorfor de ikke vil forstyrre eventuel fouragerings- eller navigationsaktivitet fra flagermus i området.

Projektets driftsfase vurderes at skabe bedre forhold for flagermus, idet projektets dyrkede markflader over tid vil udvikle sig til skov og lysåben natur. De artsrige skovbryn vil skabe bedre forhold for insekter og skoven vil skabe læ omkring omkring den lysåbne natur og søerne, hvilket vil øge fourageringspotentialitet i projektområdet. Samtidigt vil skovkanterne skabe flere ledelinjer for områdets flagermus, så de vil have bedre mulighed for at finde vej til projektområdets søer. Ved skovens drift registrerer Naturstyrelsen løbende, om der er hule træer, huller fra hulrugende fugle, rovfuglereder og lignende, som skal tages hensyn til og passes på når der laves hugstindgreb i skoven. Skoventreprenørerne får udleveret et 'Pas på-kort' over registreringerne og holder derudover også selv øje med om der er reder eller huller i træerne, i hvilket tilfælde træet får lov at blive stående, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 6.

Sammenfattende vurderes det, at der ikke vil ske forsætligt drab af individer af flagermus i anlægs- eller driftsfasen. Yngle- og rasteområder for flagermus vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for flagermus forbedres som følge

af projektet, da projektområdet fremover vil indeholde bedre egnede fourageringsområder end den nuværende dyrkede og vindblæste mark, og derudover vil have bedre mulighed for at navigere derhen langs de fremtidige skovbryn.

Odder

Der er ikke registreret odder inden for eller i nærheden af projektområdet. Der lever odder i Lindeneborg Ås vandløbssystem. Projektområdets søer er små, indeholder ikke fisk og er ikke direkte hydrologisk forbundet med nogle vandløbssystemer, hvorfor de ikke vurderes at være egnede som levesteder for odder.

Projektet har ingen tiltag i anlægs- eller driftsfasen, der overlapper eller påvirker registrerede eller potentielle levesteder for odder. Der sker ikke forsætligt drab af individer af odder. Odders yngle- og rasteområder vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for odder opretholdes.

Ulv

Der er ikke registreret ulv inden for eller i nærheden af projektområdet. Projektområdet indeholder ikke egnede yngle-, raste- eller fourageringsområder for ulv. Projektet har ingen tiltag i anlægs- eller driftsfasen, der overlapper eller påvirker registrerede eller potentielle levesteder for ulv. Der sker ikke forsætligt drab af individer af ulv. Ulvs yngle- og rasteområder vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for ulv opretholdes.

Bred vandkalv

Der er ikke registreret bred vandkalv inden for eller i nærheden af projektområdet. Projektområdet indeholder ikke egnede levesteder for bred vandkalv. Projektet har ingen tiltag i anlægs- eller driftsfasen, der overlapper eller påvirker registrerede eller potentielle levesteder for bred vandkalv. Der sker ikke forsætligt drab af individer af bred vandkalv. Bred vandkalvs yngle- og rasteområder vil ikke blive ødelagt eller beskadiget i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for bred vandkalv opretholdes.

Fruesko

Der er ikke registreret fruesko inden for projektområdet, og den nærmeste registrering af fruesko er ikke pålidelig, som beskrevet i afsnit 4.3.1. Projektet har ingen tiltag i anlægs- eller driftsfasen, der overlapper eller påvirker registrerede eller potentielle voksesteder for fruesko. Der sker ikke forsætlig plukning, indsamling, afskæring, opgravning, oprivning eller ødelæggelse af fruesko. Det vurderes, at den økologiske funktionalitet for fruesko opretholdes.

Konklusion

Der sker ikke forsætligt drab af individer af bilag IV-arter som følge af projektet. Yngle- og rasteområder for bilag IV-arter vil ikke blive ødelagt eller beskadiget som følge af projektet. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for bilag IV-arter opretholdes eller forbedres som følge af projektet.

Bilag I-fugle

Inden for projektområdet er der ingen forekomster af bilag I-fugle. I det hele taget er der ingen registreringer af fugle inden for projektområdet. De bilag I-fugle, der er registreret i DOFbasen på de nærmeste lokaliteter Skørping, Gammel Skørping, Fræer og Nordre Purker vurderes herunder.

Rød glente

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende individer vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet.

I driftsfasen vil projektområdet være mere føderigt for arten, og der kan på lang sigt opstå egnede redetræer. Der er dog tale om en bynær skov, hvorfor der forventes en vis grad af menneskelig aktivitet. Derfor vil arten formentlig placere sin rede et mere uforstyrret sted.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Sort glente

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i Danmark og kun forekommer som trækgæst.

I driftsfasen vil projektområdet være mere føderigt for arten, såfremt der skulle være et forbipasserende fouragerende individ.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Rørhøg

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende individer vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet.

I driftsfasen vil projektområdet være mere føderigt for arten, hvor den kan tænkes at fouragere i de lysåbne arealer.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Hvepsevåge

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende individer vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet.

I driftsfasen vil projektområdet være mere føderigt for arten, hvor den kan tænkes at fouragere i de lysåbne arealer. Der kan potentielt opstå egnede ynglesteder i den fremtidige skov. Der er dog tale om en bynær skov, hvorfor der forventes en vis grad af menneskelig aktivitet. Derfor vil arten formentlig placere sin rede et mere uforstyrret sted.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Hjejle

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende hjejler vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet i områder med mindre træopvækst.

I driftsfasen vil projektområdet have en endnu større bevoksningsgrad end nu, hvorfor det fortsat ikke vil være et velegnet fourageringsområde for hjejler, idet de foretrækker store områder helt uden træopvækst.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Trane

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende individer vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet.

I driftsfasen vil projektområdet være mere føderigt for arten, hvor den kan tænkes at fouragere i de lysåbne arealer.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Sangsvane

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende individer vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet.

I driftsfasen vil arten stadig kunne fouragere i den lysåbne natur og græsarealerne, eller søge efter vinterafgrøder uden for projektområdet.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Blisgås

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler, raster eller fouragerer i området.

I driftsfasen vil projektområdet ikke være et egnet yngle- raste- eller fourageringsområde for arten, såfremt den skulle få en ændret udbredelse i landet.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Hvid stork

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende individer vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet.

I driftsfasen vil projektområdet være mere føderigt for arten, hvor den kan tænkes at fouragere i de lysåbne arealer.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Pibesvane

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende individer vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet.

I driftsfasen vil projektområdet fortsat være føderigt for arten, hvor den kan tænkes at fouragere i de lysåbne arealer.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Bramgås

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende individer vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet.

I driftsfasen vil fouragerende individer fortsat kunne fouragere i de lysåbne arealer.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Sortspætte

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler, raster eller fouragerer i området.

I driftsfasen vil projektområdet muligvis på sigt indeholde egnede træer, hvor sortspættten hakke en rede. Naturstyrelsen registrerer løbende, om der er redetræer eller træer med huller og udleverer et 'Pas-på-kort' til skoventreprenørerne inden ethvert hugstindgreb. Derudover er skoventreprenørerne selv opmærksomme på ikke at fælde den slags træer når de arbejder i skoven.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Lille skrigeørn

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende individer vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet.

I driftsfasen vil fouragerende individer fortsat kunne søge føde i de lysåbne arealer i projektområdet.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Havørn

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler, raster eller fouragerer i området.

I driftsfasen vil projektområdet fortsat ikke være egnet som yngle- raste- eller fourageringsområde.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Fiskeørn

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler, raster eller fouragerer i området.

I driftsfasen vil projektområdet fortsat ikke være egnet som yngle- raste- eller fourageringsområde.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Vandrefalk

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler, raster eller fouragerer i området.

I driftsfasen vil projektområdet fortsat ikke være egnet som yngle- raste- eller fourageringsområde.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Sølvhejre

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler, raster eller fouragerer i området.

I driftsfasen vil projektområdet fortsat ikke være egnet som yngle- raste- eller fourageringsområde.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Stor hornugle

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området og kun fouragerer om natten.

I driftsfasen vil projektområdet være mere føderigt for arten, hvor den kan tænkes at fouragere i de lysåbne arealer. Der kan potentielt opstå egnede ynglesteder i den fremtidige skov. Der er dog tale om

en bynær skov, hvorfor der forventes en vis grad af menneskelig aktivitet. Derfor vil arten formentlig placere sin rede et mere uforstyrret sted.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Steppehøg

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler i området. Fouragerende individer vil have god mulighed for at søge føde andre steder uden for projektområdet.

I driftsfasen vil fouragerende individer fortsat kunne søge føde i de lysåbne arealer i projektområdet.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Skestork

I anlægsfasen vil arten ikke blive påvirket, da den ikke yngler, raster eller fouragerer i området.

I driftsfasen vil projektområdet fortsat ikke være egnet som yngle- raste- eller fourageringsområde.

En væsentlig påvirkning af arten kan dermed afvises.

Fredede og rødlistede arter

De fredede og rødlistede arter, der er beskrevet i afsnit 4.3.1. under overskriften 'Fredede og rødlistede arter' vurderes herunder.

Padder

Lille vandsalamander har egnede yngle- raste- og fourageringsområder i og omkring projektområdets vandhuller. *I anlægsfasen* vil arten ikke blive påvirket, da anlægsaktiviteterne foregår på projektområdets dyrkede mark, omtrent 100 meter fra projektområdets centrale vandhuller og det vurderes at arten foretrækker at fouragere og vandre i de sammenhængende, fugtige områder omkring og imellem vandhullerne. Derudover er arten ikke aktiv inden for almindelig arbejdstid, hvor anlægsarbejdet pågår. *I driftsfasen* vil projektområdet være mere føderigt for arten, samtidigt med at der vil opstå flere egnede fourageringsområder og spredningskorridorer som følge af den ophørte landbrugsdrift og den kommende skov.

Butsnudet frø har egnede yngle- raste- og fourageringsområder i og omkring projektområdets vandhuller. *I anlægsfasen* vil arten ikke blive påvirket, da anlægsaktiviteterne foregår på projektområdets dyrkede mark, omtrent 100 meter fra projektområdets centrale vandhuller og det vurderes at arten foretrækker at fouragere og vandre i de sammenhængende, fugtige områder omkring og imellem vandhullerne. Derudover er arten som regel ikke aktiv inden for almindelig arbejdstid, hvor anlægsarbejdet pågår. *I driftsfasen* vil projektområdet være mere føderigt for arten, samtidigt med at der vil opstå flere egnede fourageringsområder og spredningskorridorer som følge af den ophørte landbrugsdrift og den kommende skov.

Skrubtudsen har egnede yngle- raste- og fourageringsområder i og omkring projektområdets vandhuller. *I anlægsfasen* vil arten ikke blive påvirket, da anlægsaktiviteterne foregår på projektområdets dyrkede mark, omtrent 100 meter fra projektområdets centrale vandhuller og det vurderes at arten foretrækker at fouragere og vandre i de sammenhængende, fugtige områder omkring og imellem vandhullerne og i de eksisterende bevoksninger. Derudover er arten ikke aktiv inden for almindelig arbejdstid, hvor anlægsarbejdet pågår. *I driftsfasen* vil projektområdet være mere føderigt for arten, samtidigt

med at der vil opstå flere egnede fourageringsområder og spredningskorridorer som følge af den opførte landbrugsdrift og den kommende skov.

Fugle

Musvågen har egnede fourageringsområder i projektområdets åbne arealer. *I anlægsfasen* vil arten ikke blive påvirket idet den kan fouragere i de områder, der ligger omkring projektområdet. *I driftsfasen* vil der være et større fødegrundlag for musvågen på de lysåbne arealer og den vil kunne bruge de fremtidige skovbryn som udkigspost, samt potentielt anvende skoven som ynglested.

Hulduen har potentielt egnede fourageringsområder inden for projektområdet. *I anlægsfasen* vil arten ikke blive påvirket idet den kan fouragere i områder, der ligger uden for projektområdet. *I driftsfasen* vil der i projektområdet fortsat være egnet som fourageringsområde. Der kan potentielt opstå hullede træer i den fremtidige skov, som kan egne sig som huldue-reder.

Kirkeuglen har potentielt egnede fourageringsområder inden for projektområdet. *I anlægsfasen* vil arten ikke blive påvirket idet den kan fouragere i områder, der ligger tættere på dens ynglesteder uden for projektområdet og er mere velegnede. *I driftsfasen* vil der være et større fødegrundlag for kirkeugle på de lysåbne arealer. Projektområdets lysåbne arealer vil blive forpagtet ud til slæt eller afgræsning – begge dele vil skabe bedre fourageringsforhold for kirkeugle end den nuværende landbrugsdrift og uoplejede græsarealer, idet græsset holdes nede.

Planter

Svømmende sumpskærm vokser i et vandhul inden for projektområdet. *I anlægsfasen* vil arten ikke blive påvirket, idet anlægsaktiviteterne foregår på omtrent 100 meters afstand af det pågældende vandhul og der ikke foretages hydrologiske ændringer. *I driftsfasen* vil plantens vækstforhold blive bedre, idet ophøret af landbrugsdriften vil nedbringe udvaskningen af næringsstoffer til vandhullerne.

En væsentlig påvirkning af ovenstående arter kan dermed udelukkes.

4.4 Beskyttede arter: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

Anlægsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der påvirker de beskyttede arter negativt.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at den økologiske funktionalitet for bilag IV-arterne stor vandsalamander, spidssnudet frø, markfirben og løgfrø, samt alle forekommende arter af flagermus, vil kunne forbedres som følge af skovrejsningsprojektets gennemførelse., da der er tale om en positiv påvirkning, der ikke påvirker udbredelsen af arter eller levesteder.

Driftsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i driftsfasen, der påvirker beskyttede arter negativt. Påvirkningerne vil være varige og positive i form af ophør af landbrugsdrift, indfindelse af varieret skovlandskab, ekstensiv pleje af lysåbne arealer og etablering af skovbryn, jf. vurderingen i ovenstående afsnit.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at den økologiske funktionalitet for bilag IV-arterne stor vandsalamander, spidssnudet frø, markfirben og løgfrø, samt alle forekommende arter af flagermus vil kunne forbedres som følge af skovrejsningsprojektets gennemførelse., da der er tale om en positiv påvirkning, der ikke påvirker udbredelsen af arter eller levesteder.

Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige. I Naturstyrelsens vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af beskyttede arter, jf. afsnit 4.3.

4.5 § 3-beskyttet natur

4.5.1 Eksisterende forhold

Inden for projektområdet er der registreret fem mindre § 3-beskyttede søer. De § 3-beskyttede naturtyper, der ligger helt eller delvist inden for projektområdet, fremgår nedenfor:

- Sø: 5 lokaliteter, samlet areal 0,72 ha (største sø 0,37 ha)

De registrerede søer er senest besigtiget og opdateret i perioden 2012-2014. Tre af søerne er vurderet til at have god naturtilstand, mens to af søerne er vurderet til at have ringe naturtilstand. Søerne er små og ligger omgivet af krat, græsarealer eller, i den nordligste søs tilfælde, hede. De væsentligste angivne trusler mod søerne er tilgroning og eutrofiering. En enkelt af søerne er truet af udtørring.

De § 3-beskyttede naturtyper, der grænser direkte op til projektområdet, fremgår nedenfor:

- Mose: 1 lokalitet, 0,66 ha (ligger i tilknytning til mere mose og et vandløb)
- Hede: 1 lokalitet, 0,63 ha (ligger i tilknytning til to søer)
- Overdrev: 1 lokalitet, 0,79 ha (ligger i tilknytning til sø og mose)

Den registrerede mose er senest besigtiget og opdateret i perioden 2017-2019. Mosen er vurderet til at have moderat naturtilstand og tilgroning er angivet som en trussel. Der foreligger ingen besigtigelsesnotater om den registrerede hede eller det registrerede overdrev.

Inden for en afstand af 500 meter fra projektområdets afgrænsning, især i det lave område mod vest, forekommer flere § 3-beskyttede naturtyper, herunder søer, moser, enge, overdrev og vandløb.

Placeringen af de registrerede § 3-beskyttede naturtyper inden for og uden for projektområdet fremgår af kortbilag 3. I henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 må tilstanden af de beskyttede naturtyper ikke ændres. Forbuddet omfatter både aktiviteter i selve naturområdet og aktiviteter uden for området, som kan påvirke naturtypen indirekte.

4.5.2 Vurdering af påvirkninger

Som det fremgår ovenfor indeholder projektområdet § 3-beskyttet natur. Endvidere er der § 3-beskyttet natur i nærheden af projektområdet.

Som det fremgår af afsnit 3.1 er projektet planlagt således, at der ikke er overlap mellem projektets aktiviteter i anlægs- eller driftsfasen og den beskyttede natur. Det planlagte lysåbne areal inden for skovrejsningsprojektet kommer til at omgive de eksisterende søer i området, som derfor ikke vil blive påvirket af skygge fra den fremtidige skov. I driftsfasen forventes projektet at have en positiv indvirkning på de eksisterende § 3-beskyttede naturtyper, idet ophør af gødskning på de omkringliggende dyrkningsflader vil reducere eutrofieringen. Det forventes at dette gradvist vil medføre en forbedring af naturtilstanden i de § 3-beskyttede naturtyper.

Projektets gennemførelse vil ikke medføre tilstandsændringer og forudsætter derfor ikke en dispensation.

Projektet bidrager desuden til at skabe nye naturtyper gennem etablering af lysåbne arealer i skoven, hvorved eksisterende naturfragmenter forbindes og på længere sigt kan indgå i en sammenhængende økologisk struktur.

4.6 § 3-beskyttet natur: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægs- eller driftsfasen, der påvirker § 3 beskyttet natur.

Samlet vurdering

Naturstyrelsen vurderer, at projektet ikke indebærer aktiviteter, der i anlægsfasen vil påvirke § 3-beskyttede naturtyper. I Naturstyrelsens vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af § 3-beskyttede områder. På længere sigt forventes projektet at medføre en samlet positiv påvirkning af områdets § 3-beskyttede natur, dels gennem ophør af sprøjtning og næringsstofpåvirkning, dels ved etablering af nye naturarealer, som kan bidrage til at styrke den økologiske sammenhæng og biodiversiteten i området.

5 Vand

5.1 Målsatte vandløb og søer

Projektområdet ligger i vandområdedistrikt Jylland og Fyn og hovedvandopland DK1.2 Limfjorden. Der findes ingen målsatte søer og ingen målsatte vandløb inden for projektområdet, som potentielt kan påvirkes. Der findes ingen målsatte søer uden for projektområdet, som potentielt kan påvirkes.

Projektet ligger i oplandet til 5 målsatte vandløb, inden det løber ud i DK Vandområde ID 235 Nibe Bredning og Langerak, men der er ingen direkte hydrologisk kontakt til vandforekomster inden for projektområdet, idet projektområdet ikke indeholder vandløb, grøfter og dræn.

Topografisk ligger projektområdet højt og kun i tilfælde af ekstremregn vil overfladevand, der falder lige nord for projektgrænsen, flyde gennem projektområdet. Der er således ingen opstrøms liggende vandforekomster.

Målsatte nedstrøms vandforekomster (se Kortbilag 4 og Tabel 5.1):

- Mod vest ligger projektområdet i vandløbsoplandet til Otterupmose Grøft, der løber videre ud i Lindenberg Å. Fra det nordvestlige hjørne af projektområdet er der knap 2 km til Otterupmose Grøft i fugleflugtslinje.
- Mod øst ligger en mindre del af projektområdet i vandløbsoplandet til Skelgrøften, der løber ud i Sejlstrup Bæk og Tustrup Bæk, som løber videre ud i Lindenberg Å. Fra det sydøstlige hjørne af projektområdet er der knap 500 m til Skelgrøften i fugleflugtslinje.

Tabel 5.1 Oversigt over tilstandsvurdering for målsatte vandløb

ID Kvalitets- element	Skelgrøften I	Sejlstrup B	Tustrup Bæk 010517/ 08906	Otterupmose 08911_c	Lindenberg Å 09041
Samlet økologisk til	Ringe	Moderat	Moderat	Moderat	Moderat
Planter	Ukendt	Ukendt	Ukendt/ God	God	Høj/ God

Smådyr	Ringe	Høj	God	God	God/ Moderat
Fisk	Ukendt	God	Moderat/ Høj	Høj	Høj/ Ukendt
Alger	Ukendt	Ukendt	Ukendt	Ukendt	God/ Ukendt
Nationalt specifikke	Ikke-god	Ikke-god	Ikke-god	Ikke-god	Ikke-god
Kemisk tilstand	God	God	God	God	God
Regulativ	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Der vil til og med 2026, hvor skovrejsningen udføres, være landbrugsdrift i projektområdet. Siden Naturstyrelsen overtog arealet i 2022, er arealet drevet uden brug af pesticider af hensyn til drikkevandet, og siden 2024 er arealet drevet uden gødskning med henblik på at fjerne flest mulige næringsstoffer inden arealet tilplantes. Driften er aftalt med vandværket, men henblik på at sikre drikkevandets egnethed. Inden Naturstyrelsens overtagelse har der været konventionel landbrugsdrift med brug af sprøjtemidler og gødning. Projektområdet er beliggende i et opland, hvor der på oplandsniveau er kortlagt risiko for fosfortab. Det samlede fosfortab fra de dyrkede arealer i oplandet er opgjort til 0,0-0,1 kg/ha (data fra AU 2020, [MiljøGIS over fosforkortlægning](#)).

Planloven

Projektarealet, hvor skovrejsningen sker ligger i landzone. Efter gennemførelse af projektet vil arealet, som hidtil har været anvendt til landbrugsdrift, få en ændret anvendelse. Ifølge planloven må der ikke ske ændringer i anvendelse af bl.a. ubebyggede arealer uden forudgående tilladelse efter planlovens § 35, stk. 1.

Okkerloven

Projektområdet er ikke beliggende i områder med risiko for okkerudledning.

Vandløbsloven

Den nordligste af projektområdets fem søer er omfattet af vandløbsloven, idet den ligger i et matrikel-skel og derfor har flere bredejere. Søen ligger isoleret og er ikke forbundet med rør, dræn, grøfter, vandløb eller andre søer. Derudover indeholder projektet ingen vandløb eller søer, der er omfattet af vandløbsloven.

5.1.1 Vurdering af påvirkninger

Beskrivelse af potentielle påvirkninger af målsatte nedstrøms liggende vandløb.

I anlægsfasen vil der, jf. projektbeskrivelsen i afsnit 3.1, ske aktiviteter i forbindelse med etablering af skov. Ingen af de planlagte aktiviteter berører direkte målsatte vandforekomster jf. vandplanlægningen eller andre vandløb. Den jordbearbejdning (pløjning) der eventuelt sker i forbindelse med plantning i projektområdet er tilsvarende den nuværende i forbindelse med almindelig landbrugsdrift og vil ikke påvirke vandforekomster. Der er ingen eksisterende vandløb, grøfter eller dræn inden for projektområdet og der foretages ingen hydrologiske ændringer i medfør af projektet.

I driftsfasen vil der over tid blive et øget vandoptag og fordampning fra træerne i den tilplantede del af projektområdet. Al gødskning og sprøjtning vil ophøre permanent, hvorfor udvaskning af næringsstoffer vil blive reduceret, svarende til ophør med landbrugsdrift.

Sammenfattende vil skovrejsningen betyde at projektarealerne går fra landbrug til skov og naturarealer, hvor der ikke vil blive sprøjtet og/eller gødet. Udvasning af næringsstoffer vurderes derfor at falde. Det vurderes at projektet ikke vil ændre på vandføringen i de målsatte vandforekomster, da projektet ikke indeholder hydrologiske tiltag i hverken anlægsfasen eller driftsfasen, og der er stor afstand til vandforekomsterne.

Der er ikke risiko for, at en eller flere af de ovenstående kvalitetselementer i anlægsfasen eller i driftsfasen vil gå en tilstandsklasse ned, eller at der vil være en påvirkning, der kan medføre, at der ikke kan opnås målopfyldelse.

Planloven

Det vurderes at et skovrejsningsområde på et tidligere omdriftsareal vil falde naturligt ind i det omkringliggende landskab. Naturstyrelsen er i dialog med Rebild Kommune om etablering af skovrejsningsprojektet herunder vedr. ansøgning om nødvendige tilladelser der forudsættes forud for gennemførelse af skovrejsningsprojektet.

Okkerloven

Da projektet ikke er beliggende i et område, hvor der er risiko for okkerudledning, vurderes det at de planlagte aktiviteter hverken i anlægs- eller driftsfasen vil medføre udledning af okker til skade for vandløb og søer.

Vandløbsloven

Den ene af projektområdets søer er omfattet af vandløbsloven, idet den ligger på et matrikelskel og dermed har flere bredejere. Projektet omfatter ikke aktiviteter, der forudsætter tilladelse i henhold til vandløbsloven, idet ingen af projektets aktiviteter i anlægs- eller driftsfasen ændrer afvandingsforholdene til eller fra projektområdet. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil påvirke søen negativt i anlægsfasen eller i driftsfasen.

5.2 Kystvande

Projektet ligger i oplandet til det målsatte kystvandområde DK Vandområde ID 235 Nibe Bredning og Langerak (se Tabel 5.3), men der er ingen direkte hydraulisk kontakt til vandforekomster inden for projektområdet, idet projektområdet ikke indeholder vandløb, grøfter og dræn. Projektet afvander derfor indirekte til kystvandområdet via en række vandløb i Lindenborg Å-systemet, som beskrevet i afsnit 5.1.

Tabel 5.2 Oversigt over kystvande

ID	Samlet øk	Fytoplank	Rodfæst	Bunddy	Vand	Iltfor	Nation stoffer	Kemis
235, Nibe rak	Ringe	Ringe	Ringe	Moderat	Ikke ar	Ikke ar	Ikke-go	Ikke-go

5.2.1 Vurdering af påvirkning

Nibe Bredning og Langerak, ID 235

Projektet forventes at medvirke til en reduceret udvaskning af kvælstof svarende til ca. 1 ton/år til Nibe Bredning og Langerak. Projektet vil betyde at den konventionelle landbrugsdrift i området ophører, hvorved tilførslen af næringsstoffer samt eventuelle pesticidrester til vandmiljøet vil mindskes. Skovrejsning er vandrammedirektivimplementerende.

Da skovrejsningsprojektet ikke tilfører yderligere næringsstoffer til vandmiljøet vurderes det at gennemførelse af projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil påvirke tilstanden af kystvande negativt

og der er ikke risiko for at projektet vil medføre, at det målsatte kystvand vil gå en tilstandsklasse ned eller at der ikke vil kunne opnås målopfyldelse.

5.3 Grundvandsforekomster og drikkevandsinteresser

Inden for projektområdet findes 4 grundvandsforekomster, heraf 3 regionale grundvandsforekomster og 1 dyb grundvandsforekomst (Se Tabel 5.4).

Tabel 5.3 Oversigt over grundvandsforekomster og deres tilstand

Vandområde ID	Typologi	Samlet kvalitet	Kvantitet	Årsag til manglende målopfyldelse
DK102_dkmj_1095_ks	Regional	Ringe	God	Pesticider og påvirkning af grundvandskvalitet i form af pesticider
DK102_dkmj_974_kalk	Regional	Ringe	God	Chrom og påvirkning af grundvandskvalitet i form af nitrat og pesticider
DK102_dkmj_5009_ks	Regional	Ringe	God	Nitrat og pesticider
DK102_dkmj_526_ks	Dyb	God	God	

Projektområdet ligger i et område med drikkevandsinteresser og et indsatsområde indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Derudover er der tre vandværker, der har projektområdet som indvindingsopland uden for OSD.

Den hidtidige drift af arealet har været intensivt landbrug. Dertil er der i 2005-2006 rejst en nåleskov i den østlige ende af projektområdet. Ydermere er der nogle søer, lidt blandet bevoksning og en smule vedvarende græs i midten og nordenden af projektområdet. Siden Naturstyrelsen erhvervede arealet i 2022 er landbrugsdriften foregået uden brug af gødning og pesticider, med det formål at fjerne flest mulige næringsstoffer fra jorden inden skovrejsningen og dermed sikre drikkevandet.

5.3.1 Vurdering af påvirkning på grundvandsforekomster

Projektet forventes at påvirke grundvandet positivt. Projektet vil betyde at landbrugsdriften i området ophører, hvorved nedsivningen af nitrat samt eventuelle pesticidrester til grundvandet vil mindskes, som i dag er årsag til manglende målopfyldelse.

Da skovrejsningsprojektet ikke tilfører yderligere næringsstoffer til vandmiljøet vurderes det at gennemførelse af projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil påvirke tilstanden af grundvandet negativt. Skovrejsning er vandrammedirektivimplementerende og forventes at bidrage til målopfyldelse for grundvandsforekomsterne.

5.3.2 Vurdering af påvirkning på drikkevandsinteresser

Projektet vil betyde at landbrugsdriften i området ophører, hvorved nedsivningen af nitrat samt eventuelle pesticidrester til grundvandet vil mindskes. Da netop nitrat og pesticider, sammen med chrom, er årsag til den manglende målopfyldelse for de terrænnære grundvandsforekomster som angivet i Tabel 5.4 vurderes skovrejsningsprojektets gennemførelse at være positivt for grundvandsbeskyttelsen og for drikkevandsinteresserne i området. Da skovrejsningsprojektet ikke tilfører yderligere næringsstoffer til vandmiljøet vurderes det at gennemførelse af projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil påvirke tilstanden af grundvandet negativt.

5.4 Havstrategi

Projektet medfører ikke udledning af næringsstoffer, suspenderede stoffer, miljøfremmede eller forurenende stoffer i hverken anlægs- eller driftsfasen. På baggrund af ovenstående oplysninger om projektets indhold, beliggenhed, omfang og karakter vurderes projektet ikke at ville påvirke muligheden for at opnå de miljømål for havområder, som er fastsat i medfør af lov om havstrategi.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke er til hinder for målopfyldelse af Danmarks havstrategi, idet projektet ikke har væsentlig påvirkning for nogle af strategiens deskriptorer.

5.5 Jordforurening

Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet. Projektområdet er ikke omfattet af kommunens områdeklassificering. Naturstyrelsen har været i dialog med Rebild Kommunes Center Natur og Miljø (se Bilag 1, 2 og 3), som skriver at der ikke er nogen jordforurening på matriklen, at der ikke er kendskab til udbredelse af slam, bioaske eller affaldsprodukter på matriklen, samt at de ikke har kendskab til kemisk bekæmpelse af invasive arter i området.

5.5.1 Vurdering af påvirkning

Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet. Projektområdet er heller ikke omfattet af kommunens områdeklassificering. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre mobilisering af jordforurening, der kan påvirke grundvandsforekomster negativt i anlægsfasen eller i driftsfasen.

Projektet medfører ikke ny jordforurening i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre mobilisering af jordforurening, der kan påvirke grundvandsforekomster negativt i anlægsfasen eller i driftsfasen.

5.6 Vand: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

Anlægsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der påvirker vandforekomster i form af målsatte vandløb og søer, grundvand og drikkevandsinteresser, kystvande og havstrategi negativt.

Driftsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i driftsfasen, der påvirker vandforekomster i form af målsatte vandløb og søer, grundvand og drikkevandsinteresser, kystvande og havstrategi negativt. Påvirkningerne vil være varige og positive for alle vandforekomster, i form af ophør af landbrugsdrift og dermed reduceret udvaskning og nedsivning af næringsstoffer og pesticider, jf. vurderingen i ovenstående afsnit, og vil ikke medføre en forringelse af kvalitetselementerne.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektets aktiviteter vil understøtte målopfyldelse for målsatte overflade- og kystvandområder samt for grundvandsforekomster, da der er tale om en positiv påvirkning.

Projektet vurderes ikke at udlede næringsstoffer, suspenderede stoffer, miljøfremmede eller forurenende stoffer i hverken anlægs- eller driftsfasen og vurderes ikke at påvirke muligheden for at opnå de miljømål for havområder, som er fastsat i medfør af lov om havstrategi.

Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige og ikke vil forhindre målopfyldelse for vandforekomster. I Naturstyrelsens vurdering er

indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af vandforekomster, jf. afsnit 5.1-5.6, hvoraf det også fremgår, at projektet ikke vil medføre en forringelse af mål-satte vandforekomster.

6 Planlægning

6.1 Kommuneplan, landskab og kulturmiljø

6.1.1 Eksisterende forhold

Projektområdet ligger i landzone og er en del af landskabskarakterområdet Blenstrup Storbakkelandskab, som karakteriseres som et landbrugslandskab i et storbakket terræn, hvor kulturhistoriske elementer opleves tydeligt i kraft af områdets mange kirkelandsbyer, hedegårde og varierede arealanvendelse (<https://rebuild.viewer.dkplan.niras.dk/plan/48#/26220>).

I kommuneplanen for Rebild Kommune er projektområdet i sin helhed udpeget som 'skovrejsning ønsket'-område, område med 'potentielle naturbeskyttelsesinteresser' og 'konsekvensområde omkring tekniske anlæg'. Af kommuneplanens retningslinjer fremgår bl.a.:

- At udpegningen af områder til 'skovrejsning ønsket' er sket for at opnå muligheder for et aktivt fritidsliv, sund livsstil for byens borger i den bynære skov, ro som bidrag til mental sundhed, levesteder for truede planter og dyr, bevægelse, leg og læring hos skovens gæster, CO₂-lagring, gavntre og beskyttelse af grundvandet.
- At udpegningen af områder med 'potentielle naturbeskyttelsesinteresser' er sket for at fremme en udvikling, der skaber sammenhæng mellem eksisterende, fragmenterede naturarealer og derved øge spredningsmulighederne for plante- og dyreliv. Skovrejsning ses som et værktøj til at udvikle ny natur i dele af disse områder.
- At udpegningen af det konkrete 'konsekvensområde omkring tekniske anlæg' er sket for at sikre de omkringliggende arealer mod uacceptable forurenings- og støjniveauer. Det konkrete tekniske anlæg er et fritidsanlæg i form af en flugtskydebane.

Dele af projektområdet ligger derudover inden for udpegningerne økologisk forbindelse og større sammenhængende landskab. Af kommuneplanens retningslinjer fremgår bl.a.:

- At de økologiske forbindelser skal sikre at bestande af planter og dyr kan spredes i landskabet og udveksle tilstrækkeligt med individer og gener til at fastholde en sund udvikling, samt sprede sig til nye levesteder, der skabes i landskabet. Det kan fx være skove.
- At større sammenhængende landskaber er udpeget for at sikre muligheden for at opleve de langstrakte landskabssammenhænge. Det vil sige at større tekniske anlæg, langbrugsbyggeri og markant byggeri skal placeres og udformes på en måde, som ikke påvirker landskabet væsentligt negativt.

Projektområdet er også omfattet af 'øvrige landskabsinteresser'. Her henviser kommunen til deres landskabsanalyse. Af landskabsanalysen fremgår bl.a.:

- Anbefalingerne som følge af analysen og nøglekaraktererne herfra er at skovrejsning ikke er foreneligt med landskabskarakteren, i særdeleshed for at sikre indsigtskilerne til områdets mange kirker og sikre landskabets åbne karakter.

Projektområdet ligger i udkanten af landskabskarakterafgrænsningen for Blenstrup Storbakkelandskab. Man kan ikke se kirkerne fra projektområdet, heller ikke den nærmeste, Fræer Kirke. Projektområdet ligger i udkanten af landskabskarakterafgrænsningen 'Rold Skovlandskab', hvor landskabskarakteren er lukket skov med små lysninger.

Link til Rebild Kommunes kommuneplan: [Kommuneplan 2021](#)

6.1.2 Vurdering af påvirkninger

Projektet er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinje for skovrejsning, potentielle naturinteresser, konsekvensområde omkring tekniske anlæg, økologiske forbindelser og større sammenhængende landskaber, da skovrejsningsprojektet understøtter udviklingen af ny natur med spredningsmuligheder og levesteder for dyr, svampe og planter, ligesom projektet fremmer borgernes muligheder for et aktivt friluftsliv.

Der etableres både skov og lysåben natur i projektområdet, hvilket vurderes at være i overensstemmelse med kommunens landskabskarakteranalyse, idet skoven ikke kommer til at blokere for indsigtskilerne til områdets kirker og der desuden etableres udsigtskiler til det omkringliggende landskab som en del af projektet. Hvis den lysåbne natur i projektområdet udvikler sig med hedevegetation, vil denne del af projektet styrke områdets landskabskarakter. Derudover ligger projektområdet i udkanten af landskabskarakterafgrænsningen 'Rold Skovlandskab', og skoven kan ses som en forlængelse heraf.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke er i strid med kommuneplanens retningslinjer for området eller øvrige landskabelige interesser eller kulturmiljø.

6.2 Planlægning: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

Anlægsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der er i strid med kommuneplanens retningslinjer eller i øvrigt påvirker landskabelige forhold og kulturmiljøer negativt.

Driftsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i driftsfasen, der er i strid med kommuneplanens retningslinjer. Efterhånden som den nye skov vokser til, vil landskabsbilledet omdannes til et mere lukket skovlandskab. Det er Naturstyrelsens vurdering, at oplevelsen af de bærende landskabspræg opretholdes som følge af skovrejsningen, da vekselvirkningen mellem bevoksede områder og større lysåbne strøg med vide udsigter vil bevare oplevelsen af landskabets storbakkede karakter.

Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige i forhold til områdets planlægning. I Naturstyrelsens vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger, jf. afsnit 6.1.

7 Andre beskyttelsesinteresser

7.1 Eksisterende forhold og vurdering af påvirkninger

Projektområdet er hverken omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer og indeholder ingen beskyttede sten- og jorddiger. Der er to forekomster af fortidsfund inden for projektområdet, som beskrives i afsnit 7.1.3.

7.1.1 Fredninger

Der er ingen fredninger eller rejste fredningssager inden for projektområdet. Den nærmeste fredning er kirkefredningen Fræer Kirke med registreringsnummer 0138401, som ligger ca. 800 m væk i luftlinje. Kirken er ikke synlig fra projektområdet.

7.1.2 Sten- og jorddiger, museumslovens § 29a

Der er ingen beskyttede sten- og jorddiger i projektområdet.

7.1.3 Fortidsminder, museumslovens § 29e

Der er ingen fredede fortidsminder inden for projektområdet. Der er registreret to ikke-fredede fortidsminder, hhv. en overpløjet gravhøj og et marksystem fra ældre jernalder.

Naturstyrelsen har været i kontakt med Nordjyske Museer om skovrejsningsprojektet, og de har givet en udtalelse vedr. de arkæologiske interesser i forbindelse med projektet (se Bilag 4). Nordjyske museer bemærker at projektområdets sydlige ¼ er registreret som et marksystem fra ældre jernalder, samt at den tilhørende jernalderbebyggelse formentligt kan findes i lokalområdet. De bemærker også at der findes en overpløjet gravhøj på et område med eksisterende skov i projektområdets østlige del.

Der foretages ikke rydning af skov eller jordbearbejdning under nuværende pløjelag i den eksisterende bevoksning i projektområdets østlige del, hvor gravhøjen ligger. Det vurderes derfor, at der ikke vil ske en påvirkning indenfor dette arkæologiske interesseområde, dvs. inden for 50 x 50 m af gravhøjen ifølge den arkæologiske udtalelse.

Nordjyske Museer vurderer at risikoen for at påtræffe væsentlige fortidsminder indenfor det registrerede jernaldermarksystem er høj. Naturstyrelsen benytter ikke dybdepløjning i Hanehøj skov, og evt. jordbearbejdning vil i givet fald ikke gå dybere end den nuværende pløjzone, og derfor vil der ikke ske yderligere forstyrrelse af evt. fortidsminder ved Naturstyrelsens etablering af skov på arealerne.

Projektets gennemførelse medfører således ingen tilstandsændringer af fortidsminder og forudsætter derfor ikke dispensation efter museumslovens § 29e, hvorfor det vurderes, at skovrejsningen ikke vil påvirke fortidsminder negativt, hverken i anlægs- eller driftsfasen.

7.1.3.1 Fortidsmindebeskyttelseslinjen

Projektområdet er ikke omfattet af fortidsmindebeskyttelseslinjen.

7.1.4 Øvrige kulturhistoriske interesser

Der er ikke registreret øvrige kulturhistoriske interesser i projektområdet.

7.1.5 Strandbeskyttelseslinje

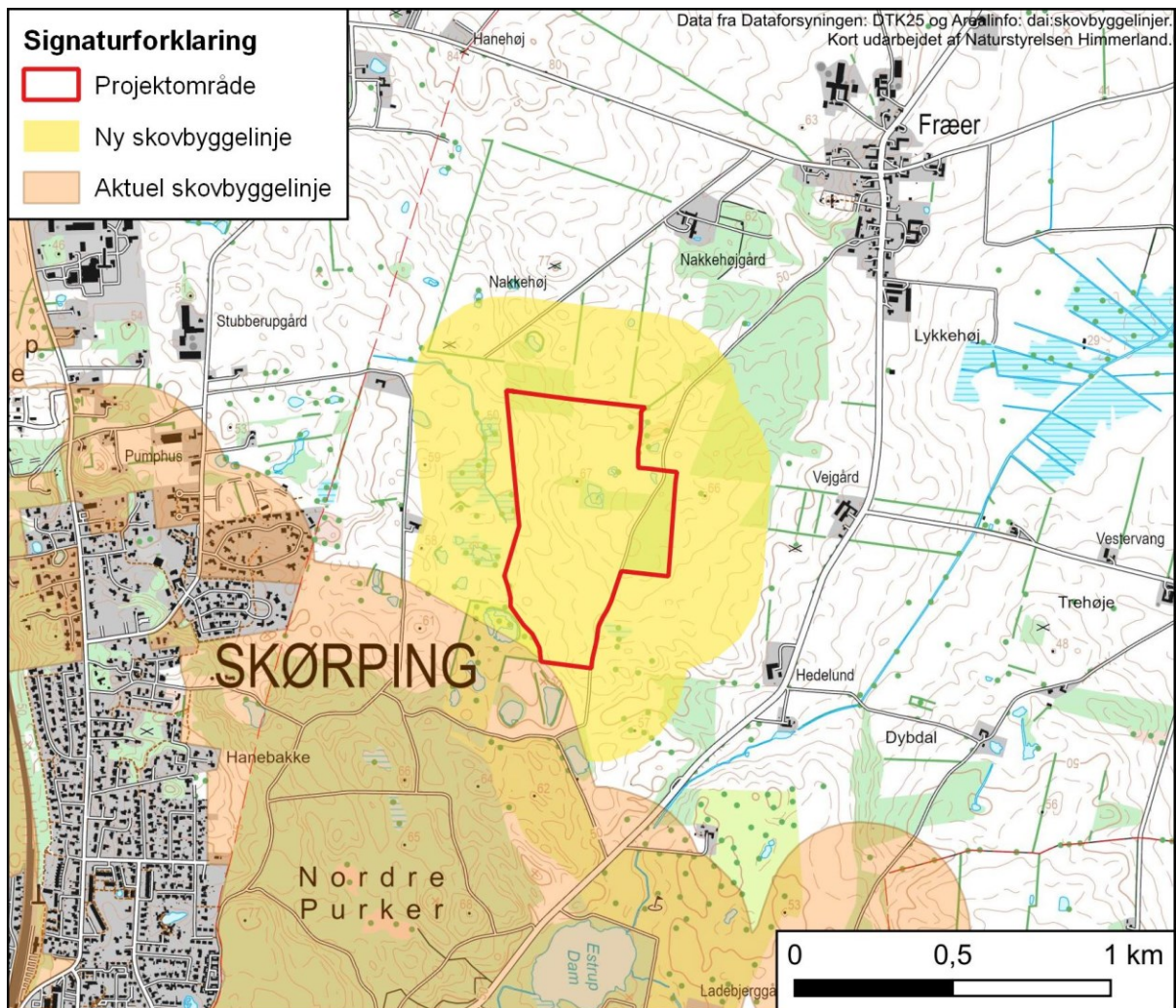
Projektområdet er ikke omfattet af strandbeskyttelseslinjen.

7.1.6 Sø- og åbeskyttelseslinjerne

Projektområdet er ikke omfattet af sø- eller åbeskyttelseslinjen.

7.1.7 Skovbyggelinjen

Projektområdet er ikke omfattet af skovbyggelinjen. Den nye skov vil blive pålagt fredskovspligt, og dermed afkaste en ny skovbyggelinje (se Kort 7)

Kort 7: Projektområdet (den røde polygon) ligger uden for den eksisterende skovbyggelinje (orange markering), men vil afkaste ny skovbyggelinje (gul markering)

7.2 Andre beskyttelsesinteresser: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

Anlægsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der påvirker fredninger, beskyttede diger, fortidsminder eller bygge- og beskyttelseslinjer. Hvis der under anlægsarbejdet træffes fortidsminder inden for området, standses arbejdet og det ansvarlige museum kontaktes.

Driftsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i driftsfasen, der påvirker fredninger, beskyttede diger, fortidsminder. I driftsfasen medfører projektet en ændring af de gældende bygge- og beskyttelseslinjer, idet den nye skov vil afkaste skovbyggelinje.

Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige i forhold til beskyttelsesinteresserne i projektområdet. I Naturstyrelsens vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af ikke-fredede fortidsminder og skovbyggelinjen, jf. afsnit 7.1.

8 Andre miljøforhold

8.1 Støv, støj og vibrationer, lys, luft og lugt

8.1.1 Vurdering af påvirkninger

I anlægsfasen vil maskinelt arbejde i forbindelse med etablering af skoven i form af eventuel pløjning, isåning af såsæd, plantning, eventuel hegning og eventuelt renhold af den nye kultur medføre en mindre grad af gener i form af støv og støj fra maskiner. Anlægsarbejdet vurderes ikke at give anledning til vibrationer. Omfanget af støv- og støjgener i anlægsfasen vurderes at være mindre end eller på niveau med de gener, der tidligere har været forbundet med landbrugsdriften på arealet, jf. afsnit 3.1, da anlægsarbejdet vil være koncentreret på de 18,2 ha af projektarealet, der tilplantes og langs hegnslinjer.

Anlægsarbejde udføres i en afgrænset kort periode inden for almindelig arbejdstid på hverdage og lørdage (mandag-fredag kl. 07-18 og lørdag kl. 07-14). Som beskrevet i afsnit 3.1 forventes anlægsarbejdet at foregå i efteråret 2026 i løbet af 20 arbejdsdage.

Der forventes ingen lysgener, da arbejdet alene udføres i dagslys og uden brug af arbejdsbelysning. Tilsvarende vurderes der ikke at opstå lugt- og røggener, idet der ikke forekommer væsentlige emissioner fra entreprenørmaskiner. Der er ikke spredt gødning eller pesticider i projektområdet siden Naturstyrelsen overtog arealet i 2022, og der vil fortsat, i projektets anlægs- og driftsfase ikke blive spredt gødning eller pesticider inden for projektarealet.

Når projektet er etableret og skovrejsningen overgår til driftsfase, vil støv, støj, vibrationer, lys og lugt mindskes yderligere som følge af ophør af landbrugsmæssig drift. Ved de lejlighedsvis hugstindgreb i skoven vil skovningsmaskinerne, inden for almindelig arbejdstid, kunne give anledning til midlertidige påvirkninger i form af støj og lys. De midlertidige gener fra støj og lys vurderes at være på niveau med støj- og lysgenerne fra den nuværende landbrugsdrift, bare mindre hyppige.

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at skovrejsningen samlet set ikke medfører væsentlige gener for omkringboende, hverken i anlægs- eller driftsfasen.

8.2 Ressourcer, affald og spildevand

8.2.1 Vurdering af påvirkninger

I anlægsfasen tilføres der ikke råstoffer og genereres ikke spildevand. Affald fra anlægsarbejdet vil bestå af emballageaffald i form af sække og engangspaller. Affaldet afhændes efter gældende lov og på nærmeste godkendte modtagestation.

Projektet medfører ikke forbrug af råstoffer, genererer ikke affald og udleder ikke spildevand i driftsfasen.

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at den begrænsede mængde affald i anlægsfasen ikke vil give anledning til væsentlige miljøpåvirkninger.

9 Kumulative påvirkninger

Skovrejsningen ved Hanehøj Skov gennemføres etapevist over en længere årrække i takt med, at der erhverves jord gennem frivillige aftaler, jf. afsnit 2 og 3. På sigt forventes Hanehøj Skov at kunne udvides til et samlet areal på ca. 250 ha, som beskrevet i afsnit 3.

Den forventede udvidelse vurderes – i kumulation med det anmeldte projekt – at bidrage positivt til opfyldelsen af nationale og lokale målsætninger om CO₂-binding, reduktion af kvælstofudvaskning til Limfjorden, samt skabelse af sammenhængende naturområder. De samlede effekter vurderes derfor at være gavnlige for miljøet.

En udvidelse af skovarealet vil samlet set medføre en gradvis landskabelig forandring fra åbent landbrugsland til et mere skovpræget landskab. Denne udvikling vurderes dog at være i overensstemmelse med kommunens planlægning og vil blive tilpasset landskabets karakter. Skovrejsningen vil understøtte de nationale målsætninger om etablering af 250.000 ha ny skov inden 2045.

Naturstyrelsen har derudover kendskab til et planlagt projekt, der potentielt kan medføre en kumulativ påvirkning i forhold til det aktuelle projekts miljøpåvirkninger i form af grundvandets kvantitative tilstand. Skørping Vandværk har søgt om godkendelse hos Rebild Kommune til at anlægge vandledninger, blandt andet ved underboring igennem projektområdet, med det formål at indvinde drikkevand fra området (se Kortbilag 5).

Da Skørping Vandværks projekt stadig er under myndighedsbehandling, kan der forekomme ændringer i den planlagte ledningsføring. Skørping Vandværk forventer at projektet kan gennemføres i løbet af 2026. Naturstyrelsen vil friholde et smalt tracé, svarende til bredden af en skovvej, over ledningsføringen for træplantning for at sikre adgangen, samt sikre at fremtidigt vedligehold af vandledningen kan foregå uden træfældning.

Det vurderes at bæredygtig vandindvinding er med til at opretholde grundvandets kvantitative tilstand og derfor understøtter målet om god kvantitativ tilstand.

De gennemførte projekter samt realisering af evt. kommende og planlagte planer og projekter vurderes grundet deres karakter ikke at medføre væsentlige kumulative miljøpåvirkninger.

Naturstyrelsen har ikke kendskab til andre igangværende, godkendte eller planlagte projekter i området, som forventes at kunne medføre kumulative miljøpåvirkninger i samspil med den aktuelle skovrejsning.

10 Øvrige tilladelser og kontakt til relevante myndigheder

Gennemførelsen af skovrejsningsprojektet forudsætter indhentning af øvrige myndighedsgodkendelser/tilladelser fra Rebild Kommune. Som redegjort ovenfor har

Naturstyrelsen løbende rådført sig med Rebild Kommune vedrørende det ansøgte projekt og er allerede i dialog med kommunen om tilladelser og den relaterede myndighedsbehandling. Relevante ansøgninger er fremsendt/fremsendes til Rebild Kommune umiddelbart efter SGAV modtager nærværende anmeldelse om miljøscreening. Det drejer sig om:

- Lov om planlægning: Efter gennemførelse af projektet vil arealet, som hidtil har været anvendt til landbrugsdrift, få en ændret anvendelse. Ifølge planloven må der ikke ske ændringer i anvendelse af bl.a. ubebyggede arealer uden forudgående tilladelse efter planlovens § 35, stk. 1.
- Bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur, § 6:
Inden gennemførelse af projektet skal skovetableringen anmeldes til kommunen

I henhold til miljøvurderingsloven er Rebild Kommune orienteret om, at de skal afvente Miljøstyrelsens afgørelse af det anmeldte projekt, før der træffes kommunale afgørelser.

11 Samlet vurdering

Sammenfattende er det på baggrund af overstående oplysninger om projektets miljøpåvirkninger i henholdsvis anlægs- og driftsfasen Naturstyrelsens vurdering, at det anmeldte projekt ikke vil få væsentlige indvirkninger på miljøet.

Evt. spørgsmål om denne anmeldelse bedes rettet til undertegnede, med henvisning til sagens j.nr. 21/00834.

Venlig hilsen

Anne Smith
annsm@nst.dk
+45 6192 1113

12 Bilag

Denne anmeldelse er vedlagt:

- A. Ansøgningskema
- B. Kortbilag 1 – Projektområdets placering
- C. Kortbilag 2 – Tilplantningsplan
- D. Kortbilag 3 – § 3-beskyttede naturtyper
- E. Kortbilag 4 – Målsatte vandforekomster
- F. Kortbilag 5 – Vandledningstracé (Skørping Vandværks projektskitse)
- G. Bilag 1 – SV Jordforurening
- H. Bilag 2 – SV Slam, bioaske og affaldsprodukter
- I. Bilag 3 – SV Bekæmpelse af invasive arter
- J. Bilag 4 – Udtalelse om arkæologi
- K. GIS-filer: hanehoej_skovrejsningsprojekt (QGIS-projekt og Geopackage)